

“Ἐγὼ εἰμι
ἡ ὁδὸς
καὶ ἡ ἀλήθεια
καὶ ἡ ζωή,,
(Ἰωάν. 18' 6)

ZQH

ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἱδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

“Τὰ ρήματα,
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
ἀνεῦμά ἐστι
καὶ ζωὴ ἐστι,,
(Ἰωάν. 5' 63)

Ἔτος 105ον | Νοέμβριος 2015 | 4295

«ΕΜΟΙ ΤΟ ΖΗΝ ΧΡΙΣΤΟΣ»

ΠΟΛΥΣ λόγος γίνεται στις ημέρες μας για ὀρθόδοξη πνευματικότητα. Ὁ καθένας δίνει τὴ δική του ἔρμηνεία ἀνάλογα μὲ τις γνώσεις του, τὴν ἰδιοσυγκρασία του καὶ τὴν πνευματικὴ καθοδήγηση ποὺ δέχεται. Δὲν εἶναι πάντοτε εὐκόλο νὰ χαράξει κανεὶς τὴν ὀρθὴ γραμμὴ πλεύσεως στὴν πνευματικὴ του πορεία. Χρειάζεται πολὺς φωτισμὸς Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ βαθιὰ ταπείνωση, γιὰ νὰ μὴν αὐτοσχεδιάζει καὶ ἐκτρέπεται σὲ θρησκευτικὰ ἰδιοκατασκευάσματα, τὰ ὁποῖα καὶ ἐκλαμβάνει ὡς τὴν κατ' ἐξοχὴν αὐθεντικὴ πνευματικὴ ζωὴ.

Ὁ πνευματικὰ ὄριμος ἄνθρωπος, ὁ ἀληθινὸς Χριστιανός, εἶναι προσανατολισμένος ἀδιάκοπα πρὸς τὴν πηγὴ τῆς ζωῆς καὶ τῆς χάριτος, τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Ἡ πνευματικὴ ζωὴ του εἶναι χριστοκεντρικὴ. Ἀκολουθεῖ τὸν Χριστό, ὅχι τὶς δικές του προτιμήσεις. Βαδίζει στὰ ἴχνη Του, γι' αὐτὸ καὶ εἶναι ἀσφαλὴς ἡ πορεία του. Δὲν προηγεῖται. Ἐπεται. Δὲν πηγαίνει μπροστὰ ἀπὸ τὸν Χριστό. Οὕτε αὐτοσχεδιάζει καὶ πρωτοτυπεῖ. Ἔχει ὁδηγό του τὸν Χριστό, ὅχι τὸν ἑαυτὸ του ἢ ὁποιοιδήποτε ἰδιόρρυθμο ἢ ἀδόκιμο καθοδηγό. Τὸν Χριστό καὶ τοὺς ἀνθρώπους Του ποὺ ταπεινὰ Τὸν ἀκολουθοῦν καὶ μποροῦν νὰ ἐπαναλαμβάνουν μαζί μὲ τὸν ἀπόστολο Παῦλο: **«Μιμηταὶ μου γίνεσθε καθὼς καὶ γὼ Χριστοῦ»** (Α' Κορινθ. 8' 16).

Μιμηταὶ Χριστοῦ. Ἀκόλουθοι Χριστοῦ. Ἄλλωστε αὐτὸ εἶναι ἡ Ἐκκλησία, ὁ Χριστὸς παρατεινόμενος εἰς τοὺς αἰῶνες. Αὐτὸ εἶναι καὶ τὸ ἀλάνθαστο κριτήριό γιὰ τὸν ἔλεγχό τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς. Ἡ ζωὴ μας νὰ εἶναι ζωὴ Χριστοῦ. Τὸ πρότυπο αὐτὸ μᾶς παρουσίασαν μὲ τὴ ζωὴ τους οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι, οἱ θεοφόροι Πατέρες, ὅλες οἱ μεγάλες μορφές τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτὸ μᾶς δίδαξε περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον, μὲ τὴ ζωὴ καὶ τὴν δράση του, ὁ μεγάλος Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν. Γιὰ τὸν ἀπόστολο Παῦλο ὁ Χριστὸς δὲν ἦταν ἓνα συμπλήρωμα στὴ ζωὴ του. Ἦταν τὸ πᾶν. **«Εμοὶ τὸ Ζῆν Χριστός»**. Ζωὴ του ὁ Χριστός. **«Τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι Χριστός»**.

Ἀπὸ τὴν στιγμή ποὺ ὁ πιστὸς ἀκολουθεῖ τὸν Χριστό ὅλα τὰ ἄλλα ὑποχωροῦν. Ἡ ζωὴ του μεταμορφώνεται, ἐξαγιάζεται, αἰσθάνεται ἀπερίγραπτη χαρὰ. Ὁ Χριστὸς τὸν ὁδηγεῖ μὲ ἀσφάλεια. Τοῦ προσφέρει θωράκιση, γιὰ νὰ ἀποκρούει νικηφόρα τὴν ἔφοδο τῶν πειρασμῶν.

Τὸν ἐμπνέει γιὰ νὰ μὴν ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὴν γοητεία τῆς ἁμαρτίας καὶ τὴν ἔλξη τῶν παθῶν. Ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ ὕψιστο ἀγαθὸ καὶ ἔτσι δὲν μένει κῶρος γιὰ ἄλλα μηδαμινὰ ἢ ἐφάμαρτα. Βασιλεύει ὁ Χριστὸς καὶ μαζί Του ὅ,τι ἄλλο ἅγιο καὶ ἱερό. Μὲ τί νὰ ἀνταλλάξει μιὰ τέτοια εὐτυχία, χαρὰ, βαθιὰ ἐσωτερικὴ εἰρήνη; Ἐνας τέτοιος χριστοφόρος ἄνθρωπος αἰσθάνεται αὐθόρμητα νὰ ἀναβλύζει ἀπὸ τὴν καρδιά του τὸ τοῦ Παύλου: **«ὑπερπερισσεύομαι τῇ χαρᾷ»**. Καὶ ἀσφαλῶς τὸ πλήρωμα αὐτὸ τῆς χαρᾶς δὲν μένει μόνο γιὰ τὸν ἴδιο. Ξεχύνεται καὶ στοὺς γύρω του. Ὁ Χριστὸς γίνεται γι' αὐτὸν μιὰ ἀδιάκοπη πυροδότηση γιὰ ἔργα εὐαγγελισμοῦ, κοινωνικῆς προσφορᾶς καὶ πλούσιας χριστιανικῆς ἀγάπης. Τὸν χαριτώνει καὶ τὸν ἀναμορφώνει.

Στὸ κέντρο, λοιπόν, τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς καὶ τοῦ χριστιανικοῦ μηνύματος δὲν ἔχουμε ἀφηρημένες ἀρχές οὔτε ἀόριστες ἠθικὲς προσταγές. Ἐχομε ἓνα Πρόσωπο, τὴ μορφή τοῦ Θεο-ανθρώπου. Σωστὰ εἰπώθηκε, ὅτι ὁ χριστοκεντρισμὸς μᾶς ἐλευθερώνει ἀπὸ τὸν ἀνθρωποκεντρισμό, τὴν πιὸ μεγάλη ἀπειλὴ γιὰ τὴν ψυχοσωματικὴ μας ἰσορροπία καὶ τὶς κοινωνικὲς μας σχέσεις. Ὅταν ἐπομένως κάνουμε λόγο γιὰ «ὀρθόδοξη πνευματικότητα», ἂς μὴ λησμονοῦμε, πὼς δὲν ὑπάρχει πνευματικὴ ζωὴ χωρὶς τὸν Χριστό. Καὶ δὲν μποροῦμε νὰ εἴμαστε Χριστιανοί, ἂν δὲν βαδίζουμε στὰ ἴχνη Του, ἂν δὲν Τὸν ἔχομε πρότυπό μας. Ἄν δὲν τὸν ἀκολουθοῦμε στὰ ἴχνη τῆς πραότιτος, τῆς ὑπομονῆς, τῆς μακροθυμίας, τῆς ἀγιότητος. Ἐκεῖνος **«λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδορεῖ, πάσων οὐκ ἠπείλει, παρεδίδου δὲ τῷ κρίνοντι δικαίως»** (Α' Πέτρου β' 23). Σὲ στιγμές, λοιπόν, διλήμματος ἢ προβληματισμοῦ, ἡ ἀπάντηση εἶναι μία: Ὁ Χριστὸς τί θὰ ἤθελε; Τί θὰ ἔκανε; Καὶ μεῖς ποὺ θέλουμε νὰ βαδίζουμε στὰ ἴχνη Του δὲν ἔχομε παρὰ νὰ ἀκολουθοῦμε τὸ φωτεινὸ παράδειγμά Του.

Ὁ πνευματικὰ ὄριμος ἄνθρωπος, ὁ ἀληθινὸς Χριστιανός, εἶναι προσανατολισμένος ἀδιάκοπα πρὸς τὴν πηγὴ τῆς ζωῆς καὶ τῆς χάριτος, τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Ἡ πνευματικὴ ζωὴ του εἶναι χριστοκεντρικὴ.

Η ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

Η Αποκάλυψη είναι και αυτή, όπως όλη η Άγια Γραφή, θεόπνευστο βιβλίο. Προήλθε από τον ίδιο θεοκίνητο κάλαμο του Ευαγγελιστού της αγάπης, του αγίου Ιωάννου του Θεολόγου. Πάντοτε χρήσιμη και επίκαιρη και μάλιστα σε περιόδους θλίψεων και δοκιμασιών και γενικότερων αναστατώσεων.

Σε τέτοιες εποχές που φαίνεται ο θρίαμβος του κακού, ή κυριαρχία της ανομίας, ή ανατροπή της ηθικής τάξεως, ο στραγγαλισμός του δικαίου και των δικαίων και γίνονται δυσδιάκριτα τα νήματα και η πορεία της ιστορίας, ο λόγος του Θεού και μάλιστα της Αποκαλύψεως, έχει ένα δυνατό μήνυμα να μάς πει. Ένα φως να μάς προσφέρει. Ένα συνταρακτικό άγγελμα, για να μάς συνεφέρει.

Και το μήνυμα αυτό μάς λέει, πώς δεν είμαστε έρμαιο της τυφλής τύχης. Η ζωή μας και η πορεία μας δεν είναι χωρίς νόημα και δίχως σκοπό. Το δραματικό στοιχείο της ιστορίας δεν είναι χωρίς λύση και χωρίς έκβαση. Η πάλη ανάμεσα στις δυνάμεις του φωτός και του σκότους δεν είναι άεργη. Έχει αρχή και τέλος. Και όσο κι αν η πάλη αυτή ανάμεσα στη βασιλεία του Θεού και στις αντίθετες δυνάμεις φαίνεται τραγική και άμφοροπη, θα έλθει στιγμή που ο θρίαμβος του δικαίου, της αλήθειας, της αρετής, θα λάμψει.

* * *

Αυτή η θεολογία ή φιλοσοφία της ιστορίας παρουσιάζεται περισσότερο καθαρά στην Αποκάλυψη από οποιοδήποτε άλλο βιβλίο της Αγίας Γραφής. Ο Θεός είναι ο κυρίαρχος του σύμπαντος και κύριος της ιστορίας. Η ιστορία δεν είναι άπλωσ ή περιγραφή έγκλημάτων, καταπίεσεων, αδικιών. Δεν είναι κίνηση άστοχη και χωρίς πρόγραμμα. Δεν είναι κυκεώνας, χάος, χωρίς λογικό συνειρημό. Ούτε φαύλος κύκλος, που αναπαράγεται με τρόπο στερεότυπο κατά αναπόδραστη ανάγκη.

«Η ιστορία είναι ποταμός με πηγές, με παραποτάμους, με έκβολές μεγαλοπρεπείς. Ίσως ο ροής της είναι μαιάνδριος για το άμφοροπη της ανθρωπίνης φύσεως και στις όχθες της πότε πηνά κελαιδοῦν και πότε βατράχια κοάζουν, αλλά με όλα αυτά η πορεία της δεν γυρίζει προς τα πίσω» (Κ. Καλλίνικος).

Για την Αποκάλυψη, είπαμε πώς ο Θεός είναι ο κυρίαρχος του σύμπαντος. Συμπάρεδρό του όμως και συγκυρίαρχο επί του κόσμου έχει τον Ίησου Χριστό. Αυτός αποτελεί το κέντρο της ιστορίας. Και διὰ του Χριστού θα έλθει ο θρίαμβος της βασιλείας του Θεού στον κόσμο.

Έτσι για τους πιστούς, μάλιστα σε εποχές κρίσιμες για την Έκκλησία, για τὰ Έθνη, για την ανθρωπότητα, για την οικογένεια, ή πρόνοια του Θεού, όσο κι αν φαίνεται να αδρανεῖ, δεν παύει να έπαγρυπνεῖ πάνω στα παιδιά της. Το σχέδιο

της αγάπης του Θεού είναι αδύνατο να ματαιώσουν όλες οι αντίθετες δυνάμεις.

* * *

Το σκάφος της Έκκλησίας «κλυδωνίζεται, ἀλλ' οὐ καταποντίζεται, χειμάζεται, ἀλλὰ ναυάγιον οὐκ ὑπομένει» (Χρυσόστομος). Οἱ Νέρωνες και οἱ Διοκλητιανοὶ παρέρχονται στιγματισμένοι ἀπὸ τὴν ἀδέκαστη ἱστορία. Οἱ «**ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου**», οἱ παλαιοὶ και σύγχρονοι Ἡρώδες, πεθαίνουν. Ὁ ἱερὸς θεσμὸς της οἰκογενείας, τὸ μυστήριο τοῦ γάμου, ἡ χριστιανικὴ ἀνατροφή τῶν παιδιῶν μπορεῖ νὰ διαβάλλονται και νὰ συκοφαντοῦνται και ὁ σταυρὸς της μητέρας και τοῦ πατέρα νὰ γίνεται βαρύτερος. Ἡ ὑπομονὴ ὅμως τῶν πιστῶν πάντοτε νικᾷ και θριαμβεύει διὰ της αγάπης.

Νὰ γιατί τὸ βιβλίο της Αποκαλύψεως ἀποτελοῦσε τὴ δύναμη, τὴν ἐνίσχυση, τὴν παραμυθία της πρώτης μαρτυρικῆς Έκκλησίας, ἀλλὰ και τῶν ἀγωνιζομένων Χριστιανῶν ὄλων τῶν ἐποχῶν. Ἀπὸ αὐτὸ οἱ μάρτυρες και οἱ ὁμολογητὲς και ὄλοι οἱ πιστοὶ ἀντλοῦσαν ἀκαταμάχητη ὑπομονή, για νὰ μένουν ἀκλόνητοι μέχρι θανάτου στὴν πνευματικὴ τους ἔπαλση. Προτροπὲς ὅπως ἐκεῖνες: «**Μηδὲν φοβοῦ ἃ μέλλεις παθεῖν... Γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, και δώσω σοὶ τὸν στέφανον της ζωῆς**», δὲν ἦταν ἀνθρώπινα παραγγέλματα, ἀλλὰ θεϊκὰ σαλπίσματα, που προκαλοῦσαν ρίγη ἐνθουσιασμοῦ και στόμωναν τὸ ἀγωνιστικὸ φρόνημα.

* * *

Ἄς θυμηθοῦμε ἓνα παράδειγμα. Τὸ 202 μ.Χ. ἐξεργάτη διωγμὸς κατὰ τῶν Χριστιανῶν. Τότε συνέλαβαν τὸν πατέρα τοῦ Ὀριγένη, τὸν Λεωνίδη και τὸν ἔρριξαν στὴ φυλακή. Ὁ Ὀριγένης ἦταν μόλις δεκαεπτὰ ἐτῶν και ἤθελε νὰ σπεύσει στὴ φυλακή, για νὰ συμπαρασταθεῖ στὸν πατέρα του. Νὰ τὸν ἐνισχύσει και νὰ τὸν ἐνθαρρύνει. Ἡ μητέρα του ἔκρυψε τὰ ροῦχα του, για νὰ μὴ μπορεῖ νὰ βγεῖ ἀπὸ τὸ σπιτί. Τότε ὁ Ὀριγένης ἔγραψε ἐπιστολὴ στὸν πατέρα του και τὸν προέτρεπε νὰ μαρτυρήσει και νὰ μὴ δειλιάσει για χάρη τους: «*Ἐπεχε μὴ δι' ἡμᾶς ἄλλο τι φρονήσης*». Πρόσεξε μήπως για χάρη μας ἀλλάξεις φρόνημα. Και ὁ Λεωνίδης ὑπέστη τὸ μαρτύριο, ἀφήνοντας χίρα μητέρα με ἑπτὰ ὄρφανά. Τώρα γνωρίζουμε ἀπὸ ποῦ ἀντλοῦσαν ἓνα τέτοιο ἀπαράμιλλο ἥρωισμό.

Έτσι οἱ δοκιμασίες και τὰ μαρτύρια δὲν ἀποτελοῦσαν τιμωρία, ἀλλὰ στεφάνια δόξης. Τὰ Κολοσαῖα και τὰ ἀμφιθέατρα της φρίκης ἀπὸ τόποι βασανιστηρίων μεταβάλλονταν σε φωτεινοὺς ἀγωνιστικοὺς στίβους. Σ' αὐτοὺς δὲν πλατάγιζε τὸ φάσμα τοῦ τρόμου. Φτερούγιζαν ἀγγελικὲς δυνάμεις με φωτοστέφανα νίκης.

Διάλογος ἢ λογομαχία;

Σε συνέντευξή του Ἴταλὸς δημοσιογράφος εἶπε ἀνάμεσα στὰ ἄλλα: “Ὅταν ρωτᾶμε ἓνα φίλο πῶς εἶναι καὶ μᾶς ἀπαντᾷ ὅτι τὸν χτύπησε ἓνα αὐτοκίνητο, τί θὰ λέγατε ὅταν ἡ δευτέρη ἐρώτηση εἶναι, τί κάνει ἡ θεία σου; Τί θὰ λέγαμε; Τί ἄλλο ἀπὸ τὸ «μαζὶ μιλάμε καὶ χώρια καταλαβαίνουμε»; “Ὅσο ἀκραῖο καὶ ἂν εἶναι τὸ παράδειγμα, φανερώνει μιὰ πραγματικότητα. Ὑπογραμμίζει πόσο δύσκολη ὑπόθεση εἶναι στὴν ἐποχὴ μας ἡ συνεννόηση καὶ ὁ διάλογος.” Ἐλειψε ἀπὸ τὴ ζωὴ μας ὁ διάλογος καὶ τὴ θέση του τὴν πῆρε ὁ μονόλογος ἢ ἡ λογομαχία. Οἱ συζητήσεις συχνὰ καταλήγουν σὲ διάλογο...κουφῶν.

Καί, δυστυχῶς, ἓνας τέτοιος διάλογος δὲν εἶναι καθόλου διασκεδαστικός. Εἶναι τραγικός. Πρέπει, λοιπόν, νὰ μάθουμε νὰ ἀκοῦμε καὶ τὶς ἀπόψεις τοῦ ἄλλου. Γιατὶ μόνο ἐκεῖνος ποὺ ξέρει νὰ ἀκούει, μπορεῖ καὶ νὰ διαλέγεται. Λεῖπει, θὰ λέγαμε, ἡ ἀγωγή ἀκρόασης ἀπὸ τὴ ζωὴ μας.

Ἐπειδὴ ἀκριβῶς ἔλειψε ὁ διάλογος, οἱ ἄνθρωποι φλυαροῦν ἢ λογομαχοῦν. Ἡ συζήτηση κατάντησε συνώνυμη μὲ τὴ φιλονεικία. Στὶς περιπτώσεις αὐτὲς σκοπὸς δὲν εἶναι ἡ ἀνταλλαγὴ ἰδεῶν, ἀπόψεων, ἐπιχειρημάτων, ἀλλὰ ἡ ἐπιβολὴ ἀπόψεων. Βλέπουμε τὸν ἄλλον ὄχι ὡς συζητητὴ, ἀλλὰ ὡς ἀντίπαλο ποὺ πρέπει νὰ ἀποστομώσουμε καὶ ἐξουδετερώσουμε. Αὐτὸ ὅμως δὲν εἶναι διάλογος. Ὁ διάλογος ξέρει νὰ προσέχει, νὰ ἀκούει, νὰ κατανοεῖ, νὰ πλουτίζεται ἀπὸ τὸν ἄλλον. Ἐτοιμος, ἂν διαπιστώσει ὅτι οἱ θέσεις τοῦ ἄλλου εἶναι ὀρθότερες ἀπὸ τὶς δικές του, νὰ τὶς δεχθεῖ. Αὐτὸ ὅμως προϋποθέτει τόλμη καὶ ἀρετὴ. Καλλιέργεια πνευματικῆ. Προσωπικότητα ἐλεύθερη ἀπὸ τὸν ὑπερτροφικὸ ἐγωισμό. Μακριὰ ἀπὸ τὴν ἀδιαπραγμάτευτη προσωπικὴ αὐθεντία.

Νὰ ἀκοῦς, λοιπόν, τὸν ἄλλον σημαίνει νὰ ὁμολογεῖς, ὅτι ἔχεις καὶ σὺ πολλὰ ἀκόμα νὰ μάθεις. Δὲν εἶσαι αὐτάρκης οὔτε παντογνώστης. Ὑστερα νὰ συζητᾷς ἀληθινὰ σημαίνει νὰ ἀποδεσμεύεσαι ἀπὸ προσωπικὲς προκαταλήψεις καὶ νὰ μπορεῖς νὰ προσφέρεῖς στὸν ἄλλον μιὰ θέση στὴν ψυχὴ σου. Δὲν εἶναι δύσκολο νὰ κάνουμε διάγνωση τῆς κακοδαιμονίας ποὺ μαστίζει σήμερα τὴν ἐποχὴ μας. Τὰ συμπτώματα εἶναι γνωστά: ἀσυνεννοήσεις, φιλονεικίες, ἔριδες. Αἰτία ἡ ἔλλειψη διαλόγου εἰλικρίνειας καὶ ἀγάπης. Πλεόνασαν οἱ συζητήσεις καὶ ἔλειψε ὁ διάλογος.

Ἀφοῦ ἐπομένως ὁ καθένας ἀπὸ τὴν πλευρὰ του ὄχι μόνο δὲν σκέπτεται τὴν ἀπόψη τοῦ ἄλλου, ἀλλὰ οὔτε τὴν ἀκούει μπορεῖ νὰ ὑπάρχει συνεννόηση; Κόβουν τὰ νήματα τοῦ διαλόγου ἐξ ἀρχῆς καὶ ἔτσι τὸ χάσμα εὐρύνεται. Ἄγνωστὸν ὅτι ἀπὸ τὸν διάλογο, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἀσπάζεσαι τὶς γνώμες τοῦ ἄλλου, ἔχεις πολλὰ νὰ μάθεις καὶ νὰ διδαχθεῖς.

Διάλογος, λοιπόν, δὲν σημαίνει φλυαρία ἢ λογομαχία. Οὔτε νὰ ἐπιβάλλω τὶς ἰδέες μου οὔτε νὰ

θέλω νὰ ἔχω πάντα δίκιο ἢ νὰ καταπλήξω μὲ τὰ ἐπιχειρήματά μου. Σημαίνει ὅτι ἀκούω αὐτὸ ποὺ λένε οἱ ἄλλοι, λέω αὐτὸ ποὺ πραγματικὰ σκέπτομαι, ἀναζητῶ εἰλικρινὰ τὴν ἀλήθεια. Δὲν ἀντιμετωπίζω τὸν συνομιλητὴ μου μὲ καχυποψία, σὰν ἀντίπαλο ἢ σὰν ἐχθρὸ σ’ ἓνα ἀγῶνα ἐπικρατήσεως. Συναντῶμαι μαζί του ὅσο γίνεται φιλικὰ σὲ μιὰ ἀπὸ κοινοῦ ἀναζήτηση. Πρέπει, λοιπόν, νὰ ὑπάρχει μιὰ ἰσορροπία στὴ συζήτηση, γιὰ νὰ χαρακτηριστεῖ διάλογος. Γι’ αὐτὸ εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ἀπαλλαγὴ μας ἀπὸ ὑποκειμενισμοὺς ἢ λογικοφανῆ ἐπιχειρήματα.

Ὁ διάλογος εἶναι εἰλικρινῆς ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων, χωρὶς σοφιστικὰ καὶ κακόπιστα ἐπιχειρήματα. Εἶναι συζήτηση μεταξὺ δύο προσώπων. Τὸν ἄλλο δὲν τὸν ἀπορρίπτω μέσα μου. Ἐτσι σκοπὸς του γίνεται ἡ ἀναζήτηση τῆς ἀλήθειας καὶ ὄχι ἡ ἐπιβολὴ τῶν ἀπόψεών μου. Ἡ ἀποκάλυψη καὶ ὄχι ἡ ἀπόκρυψη τῆς ἀλήθειας. Ἐκεῖνοι ποὺ ξέρουν νὰ διαλεχθοῦν μιλάνε χωρὶς ἀλαζονεῖα καὶ ἀκοῦνε προσεκτικὰ τὸν συνομιλητὴ τους. Βοηθοῦν χωρὶς νὰ ἐκμηδενίζουν τὴν προσωπικότητα τοῦ ἄλλου. Ξέρουν νὰ σέβονται, νὰ τιμοῦν καὶ νὰ ἀγαποῦν, γι’ αὐτὸ γίνονται καὶ ἀξιαγάπητοι. Δὲν μπορεῖ, λοιπόν, νὰ ὑπάρξει διάλογος παρὰ μὲ ὀρισμένες προϋποθέσεις. Βλέπεις τὸν συνομιλητὴ σου ὡς προσωπικότητα ἄξια σεβασμοῦ; Προχωρεῖς ἀκόμα πρὸς πέρα καὶ τὸν θεωρεῖς ὡς ὑπαρξὴν ποὺ κρύβει ἀθάνατη ψυχὴ, γιὰ τὴν ὁποία θυσιάστηκε ὁ Χριστός; Τότε δὲν μπορεῖς νὰ μὴν τὸν ἀκούσεις προσεκτικὰ, νὰ μὴ σκεφθεῖς τὶς ἀπόψεις του, ἴσως σωστὲς, ἴσως λανθασμένες. Ὅταν ὅμως ἀνατινάζεις τὶς γέφυρες τοῦ διαλόγου καὶ ὀχυρώνεσαι πίσω ἀπὸ τὴν προκατάληψη καὶ τὴν καχυποψία, ἔτοιμος νὰ πλήξεις καὶ νὰ εἰρωνευθεῖς, τότε πάει ἡ συνεννόηση.

Ἄς μὴ λησμονοῦμε ἀκόμη, ὅτι ὁ διάλογος εἶναι ἀποκλειστικὸ δῶρο τοῦ Θεοῦ στὸν ἄνθρωπο. Μόνο ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἰκανὸς νὰ συνδιαλέγεται. Οἱ κραυγὲς τῶν ζώων εἶναι σημάδια ἀναγνωρίσεως, ὄχι ἔκφραση σκέψεως. Γι’ αὐτὸ καὶ εἶναι ἀπὸ τὶς πρὸ ὁμορφες ἐκδηλώσεις τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. Συνομιλεῖς μὲ τὴ φύση, ὅταν στέκεσαι ἐκστατικὸς μπροστὰ στὰ θαυμάσια τῆς δημιουργίας. Συνδιαλέγεσαι μὲ τοὺς ἄλλους, ὅταν τοὺς ἀγαπᾷς. Διαλέγεσαι μὲ τὸν Θεό, ὅταν προσεύχεσαι «**ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ**». Ἀλλὰ καὶ ὁ Θεὸς συνδιαλέγεται μὲ τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ Ἁγία Γραφὴ εἶναι ἡ πρὸ αὐθεντικὴ παρουσία τοῦ διαλόγου τοῦ Θεοῦ μὲ τοὺς ἀνθρώπους. Γιὰ νὰ διαλεχθεῖ καλύτερα μὲ τοὺς ἀνθρώπους ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ γίνεται ἄνθρωπος. Τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα κάνει τοὺς ἀνθρώπους νὰ συνδιαλέγονται καὶ νὰ ἀλληλοκατανοοῦνται. Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα εἶναι ὁ ἀληθινὸς ὁδηγὸς τοῦ διαλόγου.

Ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐστε σῶμα Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους. Καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους,

δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, εἴτα χαρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. Μὴ πάντες ἀπόστολοι; Μὴ πάντες προφῆται; Μὴ πάντες διδάσκαλοι; Μὴ πάντες δυνάμεις; Μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων; Μὴ πάντες διερμηνεύουσι; Ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ κρείττονα. Καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῶν δείκνυμι. Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἤχων ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. Καὶ

ΚΥΡΙΑΚΗ 1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Ε΄ ΛΟΥΚΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΛΟΥΚ. ΙΟΤ΄ 19-31
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Α΄ Κορ. Ιβ΄ 27 - Ιγ΄ 8

ἐὰν ἔχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθι-

στάνειν, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν εἰμι. Καὶ ἐὰν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμα μου ἵνα καυθήσομαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι. Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται, ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ, ἡ ἀγάπη οὐ περιπεύεται, οὐ φυσιοῦται, οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογιζεται τὸ κακόν, οὐ χαιρεῖ ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ· πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει.

ΣΚΕΨΟΝ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ἈΠΛΟΥΣ

«Ἡ ἀγάπη... οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς».

Ὁ λόγος τοῦ ἀποστόλου Παύλου «**ἡ ἀγάπη οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς**», φαίνεται δυσκολοεφάρμοστος στοὺς καιροὺς μας. Γιατὶ ζοῦμε σὲ μιὰ ἐποχὴ, ποὺ πολλοὺς δηλητηριάζει τὸ μικρόβιο τοῦ ἀτομισμοῦ. Ἡθικὴ μιᾶς μεγάλης μερίδος σύγχρονων ἀνθρώπων εἶναι ὁ ἀτομικὸς εὐδαιμονισμὸς: ἡ ἀτομικὴ εὐζωία, τὸ ἀτομικὸ συμφέρον ὑπεράνω ὄλων. «Οἱ πάντες τὰ ἑαυτῶν ζητοῦσι». «Ὁ καθένας γιὰ τὸν ἑαυτό του», λέει καὶ ὁ σημερινὸς ἀτομιστής.

ΚΕΝΤΡΟ Ο ΕΑΥΤΟΣ ΜΑΣ;

Γιὰ τὸν ἄνθρωπο, ποὺ κάνει κέντρο τοῦ παντὸς τὸν ἑαυτό του, δὲν ὑπάρχουν οἱ «διπλανοί» του. Ὁ «**πλησίον**», ὅπως τὸν ἀποκαλεῖ ἡ Ἁγία Γραφή τὸν συγγενῆ, τὸν φίλο, τὸν συνάδελφο, εἶναι μιὰ ἔννοια ἄγνωστη γι' αὐτόν. Ὅταν βλέπει τὸν «**πεσόντα εἰς τοὺς ληστές**», ὅταν ἀντικρύζει τὸν πόνο, τὴ δυστυχία, τὴν ἠθικὴ συμφορὰ, προσπερνᾷ ἀδιάφορος. Ἀκολουθεῖ στὰ ἴχνη τοῦ ἱερέως καὶ τοῦ Λευῖτου τῆς Παραβολῆς.

Μὲ τὸν ἀτομισμὸ ὁ ἄνθρωπος ἐπιδιώκει τὴν κατὰκτηση τῆς εὐτυχίας καὶ συναντᾷ τὴν μοναξιά. Ὁ ἀτομιστής εἶναι μόνος, ἔστω κι ἂν κόλακες τὸν περιτριγυρίζουν. Εἶναι μόνος καὶ δυστυχισμένος κατὰ βάθος. Ἡ μεγαλύτερη δυστυχία εἶναι νὰ μὴ γίνεται κανεὶς χρήσιμος σὲ κανένα, νὰ μὴ χρησιμεύει σὲ τίποτα ἢ ζωὴ του.

Γίνεται ὁμως ἀκόμα πιὸ δυστυχής, ὅταν ὁ ἀτομισμὸς του τὸν σπρώχνει νὰ βλάπτει τὸν ἄλλο, πράγμα ποὺ εἶναι πολὺ συννηθισμένο. Γιὰ νὰ ἀνεβεῖ αὐτός, νὰ ἐπικρατήσῃ ἢ νὰ κερδίσει χρήματα πολλὰ, δὲν δειλιάζει νὰ παραγκωνίσει τὸν πλησίον, νὰ τὸν συκοφαντήσῃ, νὰ πατήσῃ πάνω σὲ πτώματα.

ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΙ Ο ΠΛΗΣΙΟΝ

Ἔρχεται ὁμως μιὰ ἄλλη φορὰ ὁ μέγας Ἀπόστολος νὰ βροντοφωνήσῃ ὅτι «**ἡ ἀγάπη οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς**». Καὶ πράγματι. Ὅπου ὑπάρχει πνευματικὴ καλλιέργεια, ζωντανή, ἀληθινὴ ἀγάπη, ἐκεῖ ὁ ἀτομισμὸς ὑποχωρεῖ. Ὁ ἀληθινὰ πιστὸς δὲν ζητεῖ τὴν δική του δόξα ἢ τὸ δικό του συμφέρον ἢ τὴν δική του ἄνεση καὶ τέρψη μὲ ζημία ἢ καὶ μὲ ἀπλὴ παραμέληση καὶ ἀδιαφορία τῶν ἄλλων. Πολλὲς φορὲς μάλιστα παραμελεῖ τὰ δικά του συμφέροντα ὑπὲρ

τῶν ἄλλων καὶ προτιμᾷ τὴν δική τους ἱκανοποίηση καὶ εὐτυχία ἀπὸ τὴν δική του.

Μιὰ τέτοια πορεία ζωῆς στηρίζεται στὴν ἐπανεκτίμηση τοῦ «**πλησίον**». Δὲν εἴμαστε μόνοι. Ὑπάρχουν καὶ οἱ γύρω μας. Καὶ ὅλοι αὐτοὶ ἢ μερικὸ ἀπὸ αὐτούς, ἔχουν προβλήματα καὶ δυσκολίες, πόνο καὶ δάκρυα ποὺ δὲν στέγνωσαν. Γι' αὐτὸ ἔχουν τὴν ἀνάγκη μας. Ζητοῦν τὴν συμπαράστασή μας μὲ λόγο παρηγορητικὸ ἢ μὲ ὕλικὴ βοήθεια.

Ἡ ἀγάπη δὲν ἐκδηλώνεται μόνο μὲ τὸ «**χρῆμα**». Εἶναι μιὰ πράξη τῆς καρδιάς. Εἶναι ἡ προσφορὰ τοῦ ἑαυτοῦ μας. Εἶναι μιὰ μικρότερη ἢ μεγαλύτερη θυσία. Μήπως αὐτὸ τὸ ὑπόδειγμα δὲν μᾶς ἄφησε ὁ Κύριος καὶ Θεὸς μας; Ἡ ὑπέρτατή του ἀγάπη πρὸς τὸν ἄνθρωπο δὲν ἐκδηλώθηκε μὲ τὴν ὑπέριστη θυσία;

Γιὰ νὰ μὴν ζητάει κανεὶς μόνο τὰ τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ ὅ,τι χαροποιεῖ τὸ ἀτομὸ του, πρέπει πάντα νὰ βάζει τὸν ἑαυτό του στὴ θέση τοῦ ἄλλου, ποὺ εἶναι ἄρρωστος, πονεμένος, ἐγκαταλελειμμένος. Καὶ νὰ σκέπτεται: ἐγὼ εἶμαι ντυμένος, στεγασμένος, προστατευμένος, τί ἔκανα ὁμως γι' αὐτούς, ποὺ δὲν εἶναι καλὰ ντυμένοι, ποὺ δὲν εἶναι καλὰ στεγασμένοι; Τί ἔκανα γιὰ τὰ ὄρφανὰ τῆς γειτονιάς μου; Πόσες φορὲς βοήθησα τοὺς γέροντες ποὺ εἶναι στὴν ἐνορία μου; Ἀκόμα, ἐνδιαφερόμαστε γιὰ τὰ ἠθικὰ καὶ τὰ πνευματικὰ προβλήματα τῶν νέων μας; Γιὰ τὴν πνευματικὴ ἄνοδο τοῦ γείτονά μας, τοῦ φίλου μας, τοῦ συγγενῆ μας;

Πολλοὶ ἀπὸ μᾶς ἀσχολούμεθα μὲ τὸν ἑαυτό μας καὶ μετὰ πάλι μὲ τὸν ἑαυτό μας καὶ ξανά μ' αὐτόν. Εἶναι ὁ ἑαυτός μας τὸ πᾶν. Ἀλλὰ τότε μὴ λέμε ὅτι εἴμαστε Χριστιανοί, οὔτε ἀκόμα ἄνθρωποι πολιτισμένοι. Γιατὶ δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ μιλάμε γιὰ πολιτισμὸ, ὅσο δεχόμεστε νὰ ὑπάρχουν ἄνθρωποι τόσο ἀτομιστές, ποὺ πλουτίζουν ἄνομα ἀπὸ τὸν θάνατο τῶν ἄλλων. Δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ μιλάμε γιὰ πολιτισμὸ, καὶ μάλιστα γιὰ χριστιανικὸ πολιτισμὸ, ἐφόσον πολλοὶ θέλουμε νὰ εὐτυχοῦμε μόνοι.

Ἡ ἐπανάσταση τῆς ἀγάπης -ποὺ ὁ ἀπόστολος Παῦλος κήρυξε σήμερα στὸν ὑπέροχο ὕμνο τῆς Ἀγάπης- ἀπαιτεῖ νὰ σκεπτόμαστε ὅσο μπορούμε λιγότερο τὸν ἑαυτό μας καὶ περισσότερο τοὺς ἄλλους. «**Ἡ ἀγάπη οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς**». Καὶ νὰ θυσιάζουμε κάτι γιὰ τοὺς ἄλλους.

Ἄδελφοί, εἰ γὰρ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοὴ ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, πῶς ἡμεῖς ἐκφευ-

ξόμεθα τηλικαύτης σωτηρίας; ἥτις ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ Θεοῦ σημεῖοις τε καὶ τέρασι καὶ ποικίλαις δυνάμεσι καὶ Πνεύματος Ἁγίου μερισμοῖς κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν. Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξε τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν, διεμαρτύρατο δὲ πού τις λέγων· τί ἐστὶν ἄνθρωπος ὅτι μιμνήσκη αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι ἐπισκέπτη αὐτόν;

ΚΥΡΙΑΚΗ 8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Ζ' ΛΟΥΚΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκ. ν' 41-56
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐβρ. β' 2-10

Ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους, δόξη καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν, πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ· ἐν γὰρ τῷ ὑποτάξει αὐτῷ τὰ

πάντα οὐδὲν ἀφῆκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον. Νῦν δὲ οὕτω ὀρώμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτεταγμένα, τὸν δὲ βραχύ τι παρ' ἀγγέλους ἠλαττωμένον βλέπομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου δόξη καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον, ὅπως χάριτι Θεοῦ ὑπὲρ παντός γεύσῃται θανάτου. Ἐπρεπε γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα καὶ δι' οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα, τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων τελειῶσαι.

ΣΤΗΝ ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥΣ

«...ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος...»

Λίγο τοὺς θυμόμαστε. Μερικοὶ ἴσως καὶ καθόλου νὰ μὴν τοὺς θυμοῦνται. Πρόκειται γιὰ τοὺς Ἁγίους Ἀγγέλους, ποὺ σήμερα γιορτάζουμε. Καὶ στὴ μνήμη τοὺς ἔρχεται τὸ ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα, ἀπὸ τὴν πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολή, νὰ μᾶς θυμίσει τὴν ὕπαρξιν τῶν οὐρανίων πνευμάτων, ποῖο εἶναι τὸ ἔργο τοὺς καὶ τί ὀφείλουμε σ' αὐτά.

Ἀπὸ τὴν Παλαιὰ Διαθήκη, συχνά, ἀναφέρεται τὸ ἔργο τῶν Ἁγίων Ἀγγέλων. Στὸν Πατριάρχην Ἀβραὰμ ἐμφανίσθηκαν οἱ ἄγγελοι γιὰ νὰ ἀναπετώσουν τὸ φρόνημά του καὶ νὰ ἀναζωογονήσουν τὴν πίστιν του. Καὶ ἀξιώθηκε νὰ φιλοξενήσει ἀγγέλους. Ἄγγελος Κυρίου μίλησε καὶ στὸν ἐλευθερωτὴ τῶν Ἑβραίων, τὸν Μωϋσῆ. «**Εἰς διαταγὰς ἀγγέλων**» πῆρε ὁ προφῆτης Μωϋσῆς τὸ νόμο τοῦ Θεοῦ στὸ ὄρος Σινᾶ, ποὺ ὑπῆρξε «**παιδαγωγὸς εἰς Χριστόν**».

Ἀλλὰ ἐκεῖ ποὺ οἱ ἄγγελοι ἔχουν πάρει ἰδιαίτερα ἐνεργὸ μέρος εἶναι τὸ ἔργο τῆς σωτηρίας μας, ποὺ μᾶς ἐξασφάλισε ἡ ἐνανθρώπησις τοῦ Κυρίου. Ἄγγελος Κυρίου φέρνει τὸ μήνυμα στὴν Παρθένο Μαρία. Ἄγγελοι Κυρίου ὕμνουσιν τὸν ἔρχομὸ τοῦ θείου Βρέφους στὸν κόσμον. Ἄγγελος Κυρίου ἐμφανίζεται ἐπανειλημένα στὸν Μνήστορα Ἰωσήφ, τὸν ἐνισχύει, τὸν καθοδηγεῖ. Καὶ μετὰ τὶς σαράντα ἡμέρες στὴν ἔρημον οἱ ἄγγελοι διακονοῦσαν τὸν Κύριον. Καὶ στὴν ἀγωνία τοῦ Πάθους ὅταν «**ὁ ἰδρὼς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος κατέβαινον ἐπὶ τὴν γῆν**», «**ὡφθη αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν**». Ἐπίσης οἱ ἄγγελοι πρῶτοι ἔδωσαν τὰ εὐαγγέλια τῆς χαρᾶς τὸ μυρωμένο ἐκεῖνο πρωινὸ τῆς Ἀναστάσεως. Εἶπαν στὶς Μυροφόρες ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἀναζητοῦν «**τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν**», διότι «**ἠγέρθη**». Ἀλλὰ καὶ στὴν πρώτη Ἐκκλησία καὶ σήμερα Ἄγγελοι διακονοῦν στὴν Ἐκκλησία.

Τὰ ἀγαθὰ πνεύματα, οἱ ἄγγελοι, εἶναι «**leitourgika pneumata eis diakoniam apostraplomena dia tous mellontas klhronomein swtirian**» (Ἐβρ. α' 14). Εἶναι δηλαδὴ, αἴψα ὄντα, καθαρῶς πνευματικά, ποὺ βρίσκονται στὴν ὑπηρεσία τοῦ Θεοῦ καὶ στέλλονται ἀπὸ Αὐτόν γιὰ νὰ ἐξυπηρετήσουν καὶ νὰ βοηθήσουν ἐκείνους, ποὺ μέλλουν νὰ κληρονομήσουν «**κληρονομίαν ἀφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον, τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς**».

Ἄγγελοι στέλλονται ἀπὸ τὸν Κύριον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς γιὰ νὰ εἶναι παραστάτες καὶ βοηθοὶ μας.

Βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνες συνοδεύονται ἀπὸ ἀξιωματοῦχους ἢ σοφοὺς συμβούλους. Ἀλλὰ ὁ ταπεινότερος καὶ ὁ ἀφανέστερος ἀπὸ τοὺς πιστοὺς ἔχει συνοδεία τοῦ ἀγγέλου, ὑπάρξεις οὐράνιες καὶ ἀθάνατες, ἀσύγκριτα πρὸ ἰσχυρῆς ἀπὸ κάθε ἀξιωματοῦχο, ἀσύγκριτα πρὸ σοφῆς ἀπὸ κάθε τῆς γῆς σοφῆς.

Οἱ ἄγγελοι αὐτοί, οἱ φωτεινοὶ καὶ ἔνδοξοι, παρακολουθοῦν μὲ ἐνδιαφέρον ἀδιάπτωτο, μὲ ἀγρυπνὴ στοργὴ καὶ φροντίδα τὸν καθένα μας, ποὺ ἔχουμε γνωρίσει τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ καὶ θέλουμε νὰ ἐπιτύχουμε τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς μας. Μᾶς βοηθοῦν στὸν πνευματικὸ μας ἀγῶνα. Μᾶς ἐνισχύουν στὶς δοκιμασίες καὶ στὶς θλίψεις, ποὺ ὅλοι μας συναντᾶμε. Μᾶς σώζουν ἀπὸ φανεροὺς καὶ ἀφανεῖς συχνὰ κινδύνους τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Λυποῦνται γιὰ τὶς ἠθικὰς μας πτώσεις, γιὰ τοὺς συμβιβασμοὺς ποὺ κάνουμε μὲ τὸ κακό, καὶ περισσότερο ὅταν ἐγκαταλείψουμε τὴν πίστιν μας καὶ ἀρνιόμαστε τὸν Θεόν. Ἀλλὰ καὶ χαίρονται ὅταν βλέπουν νὰ νιώθουμε τὶς πτώσεις μας, νὰ μετανουοῦμε καὶ νὰ ζητᾶμε τὸ θεῖο ἔλεος. Καὶ εἶναι οἱ πολυτίμοι σύντροφοί μας, ὅταν ἀναχωροῦμε ἀπὸ τὸν κόσμον αὐτὸ καὶ μπαίνομε στὸν ἄγνωστον κόσμον τοῦ Οὐρανοῦ.

Εἶναι ὕψιστη τιμὴ γιὰ κάθε πιστό, τὸ ὅτι συνοδεύεται ἀπὸ φύλακα ἄγγελο. Τιμὴ ὅμως ποὺ τοῦ δημιουργεῖ καὶ ὀρισμένες ὑποχρεώσεις, ποὺ λίγοι τὶς σκεπτόμαστε. Πόσοι ἀπὸ ἐμᾶς εὐχαριστοῦμε τὸν φύλακα ἄγγελο; Πόσοι δείχνουμε τὴν εὐγνωμοσύνην μας πρὸς τὸν ἀόρατον αὐτὸν συμπαραστάτην μας; Ἄς μὴν λησμονοῦμε νὰ εὐχαριστήσουμε τὸν ἀφανῆ αὐτὸ εὐεργέτην μας. Ἀλλὰ καὶ ἔμπρακτα, μὲ τὴν καθημερινήν μας ζωὴ καὶ διαγωγὴν, θὰ πρέπει νὰ δείχνουμε ὅτι πιστεύουμε στὴν ὕπαρξιν τῶν ἀγγέλων καὶ θέλουμε νὰ μὴν τοὺς δυσαρροστοῦμε, ἀλλὰ νὰ τοὺς βοηθοῦμε στὸ ἔργο ποὺ ἔχουν ἀναλάβει: νὰ μᾶς βοηθοῦν νὰ ἐπιτύχουμε τὴ σωτηρία μας. Γιατὶ ὅσο καὶ νὰ μᾶς συμπαρίστανται, ὅταν ἐμεῖς δὲν θέλουμε νὰ συμμορφωθοῦμε μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, νὰ ἀγωνιστοῦμε ἐναντίον τοῦ κατώτερου ἑαυτοῦ μας καὶ τοῦ περιβάλλοντός μας, θὰ μένομε μακριὰ ἀπὸ τὸν μέγαν τῆς ζωῆς σκοπὸν: τὴ σωτηρία μας. Ἐνῶ ἐὰν δώσουμε ὅ,τι μπορούμε ἀπὸ τὸν ἑαυτό μας, τὴ θέλησίν μας, τὴν ἀγωνιστικότητά μας, τότε καὶ μὲ τὴν συμπαραστάσιν τῶν ἁγίων Ἀγγέλων, θὰ ἀνεβοῦμε στὶς κορυφογραμμὰς τοῦ Πνεύματος. Ἀνεβίζοντας τὸ Ἀνεσπερο Φῶς, θὰ βαδίζουμε πρὸς τὸ Φῶς!

ΔΙΑΛΟΓΟΣ με τούς ἀναγνώστες μας

«Πάντας... θέλει σωθῆναι»

Β΄

Εἶδαμε στὸ προηγούμενο ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι Πατέρας καὶ «σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων» (Α΄ Τιμ. δ΄ 10). «**Εποίησεν ἐξ ἑνὸς αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς... ζητεῖν τὸν Κύριον, εἰ ἄρα γε ψλαφήσειαν αὐτὸν καὶ εὐροῖεν**» (Πράξ. ιζ΄ 26-27). Ὡς Πατέρας ὅλων τῶν ἀνθρώπων δὲν εἶναι Θεὸς ἑνὸς λαοῦ ἢ μιᾶς χώρας μόνο. Πῶς, λοιπόν, εἶναι δυνατόν, ἀφοῦ εἶναι Πατέρας νὰ ξεχωρίζει τὰ παιδιά Του, ὅπουδήποτε καὶ σὲ οποιαδήποτε κατάσταση κι ἂν βρίσκονται καὶ νὰ μὴν ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴ σωτηρία τους; Ἰσα-ἴσα ὅσο μακρύτερα βρίσκονται, «**ἔξω τῆς αὐλῆς**», τόσο καὶ περισσότερο ἡ φροντίδα Του τὰ ἀγκαλιάζει.

Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Θεάνθρωπος Λυτρωτὴς πού «**ἀπέθανεν ὑπὲρ πάντων**» τῶν ἀνθρώπων, προσέδωσε στὴν προσφερόμενη σωτηρία Του ἀπόλυτο καὶ παγκόσμιο χαρακτῆρα. Ἡ παραγγελία Του στοὺς Ἀποστόλους ἦταν σαφής: «**Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη... κηρύσσοντες τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει**» (Ματθ. κη΄ 19, Μάρκ. ιστ΄ 15). Ἐτσι κηρύχθηκε «**τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ... εἰς πάντα τὰ ἔθνη... εἰς μαρτύριον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι... ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ... ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς**» (Ματθ. κδ΄ 14, κστ΄ 13. Μάρκ. ιγ΄ 10, ιδ΄ 9. Λουκ. κδ΄ 47. Πράξ. α΄ 8). Καὶ κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, τὴν γενέθλια ἡμέρα τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Χριστιανισμὸς φανερῶνει τὴν παγκοσμιότητά του, ὡς θρησκεία ἀπόλυτος «**παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν**» (Πράξ. β΄ 5), ὥστε «**πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσται τὸ ὄνομα Κυρίου, σωθήσεται**» (Πράξ. β΄ 21).

Πράγματι ὁ «**Πατὴρ ἀπέσταλκε τὸν Υἱὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου**» (Α΄ Ἰωάν. δ΄ 14) καὶ ὁ Υἱὸς προσέφερε τὴν σωτηρία σὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Δηλαδή σὲ ὅλους ἀνεξαιρέτως καὶ σ' αὐτοὺς πού ἔζησαν πρὸ τῆς ἐλεύσεώς Του καὶ μετὰ ἀπὸ αὐτή. Μὲ τὴ σταυρική θυσία Του «**ἐξάγαγε καὶ ἐξαγίασε ὁ Σωτὴρ τὴν οὕτω καλουμένην πρὸ τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως Ἐκκλησίαν τῆς Π. Διαθήκης καὶ τῶν Ἐθνῶν**», καθόσον ἡ θυσία ἐκείνη «**πᾶσαν τὴν γῆν ἐκάθηρε** (=καθάρισε), **πάντα τόπον ἐνκτήριον εἰργάσατο... πᾶσα γὰρ ἡ γῆ γέγονεν ἀγία λοιπόν**» (Χρυσόστομος). «**Ἡ ἐξ Ἐθνῶν Ἐκκλησία μουσικῶς ἀγνίζεται καὶ στολὴν ἐνδύεται**», ὅπως γράφει ὁ ἱερός ὑμνωδός.

Κατὰ τὸν ἱερό Χρυσόστομο ἡ σωτήρια χάρις, πού πήγαζε ἀπὸ τὴν θυσία τοῦ Σταυροῦ, ἐκκέεται σὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, «**οὐκ Ἰουδαῖον, οὐκ Ἕλληνα, οὐ βάρβαρον, οὐ Σκύθη, οὐκ ἐλεύθερον, οὐ δοῦλον, οὐκ ἄνδρα, οὐ γυναῖκα, οὐ πρεσβύτην, οὐ νέον ἀποστρεφόμενη, ἀλλὰ πάντας ὁμοίως προσιεμένη καὶ μετὰ τῆς ἴσης**

καλοῦσα τιμῆς». Διότι «**οὐκ ἔνι Ἕλλην καὶ Ἰουδαῖος, Σκύθης, βάρβαρος, δοῦλος, ἐλεύθερος... οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· πάντες γὰρ ὑμεῖς εἰς ἐστὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ**» (Κολ. γ΄ 11. Γαλ. γ΄ 28). «**Ὀμότιμος γὰρ ἐπὶ πάντας ἡ κλήσις, οὔτε ἀξίας, οὔτε ἡλικίας, οὔτε τὰς κατὰ τὰ ἔθνη διαφορὰς διακρίνουσα**» (Γρηγόριος Νύσσης). Ἐτσι ἡ Ἐκκλησία τιμοῦσε ἀνεκθεν πολυάριθμους θεοσεβεῖς καὶ δικαίους, τοὺς λεγομένους «**ἐθνικὸν ἁγίους**», ὅπως εἶναι ὁ Ἄβελ, ὁ Σῆθ, ὁ Ἰώβ, ὁ Ἐνώχ, ὁ Νῶε, ὁ Λῶτ, ἡ βασίλισσα Σαβᾶ καὶ πολλοὶ ἄλλοι.

Ὁ ἅγιος Ἰουστίνος, ὁ φιλόσοφος καὶ μάρτυρας, ξεκινώντας ἀπὸ τὴν θεωρία του περὶ «**σπερματικῶν λόγων**», ὑποστήριξε, ὅτι ὅσοι ἀπὸ τοὺς ἐθνικοὺς κατεῖχαν σπέρματα ἀλήθειας καὶ ἔζησαν «**μετὰ λόγου, Χριστιανοὶ ἦσαν, κἂν ἄθεοι ἐνομίσθησαν**». Γενικότερα ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς καὶ ἀγιογράφοι τιμοῦσαν τόσο πολὺ τοὺς ἀρχαίους σοφοὺς, ὥστε ἀγιογραφοῦσαν στὸν νάρθηκα τῶν Ἐκκλησιῶν μερικοὺς ἀπὸ αὐτοὺς. Ὁ ἱερός Χρυσόστομος ξεκινάει ἀπὸ τὸ πατρικὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Θεοῦ γιὰ ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς ἀνθρώπους καὶ παρατηρεῖ:

«**Στοὺς Ἰουδαίους ἐδόθη νόμος γραπτὸς καὶ στοὺς Ἐθνικοὺς νόμος φυσικός. Καὶ καθόλου δὲν μειονεκτοῦσαν, ἀλλὰ μετὰ τὸν ἔμφυτο νόμο τῆς συνειδήσεως καὶ τὴν ἐνατένιση τοῦ θαύματος τῆς δημιουργίας μπορούσαν νὰ φθάσουν καὶ νὰ λατρεύσουν ἀξίως τὸν Θεό. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ἔβαλε μπροστά τους ἀντὶ γιὰ διδασκαλία τὴν ὁμορφίαν τοῦ κόσμου καὶ τοὺς ἔδωσε σκέψη, μετὰ τὴν ὁποία θὰ μπορούσαν νὰ γνωρίσουν καὶ νὰ ἀναγνωρίσουν αὐτὸ ποῦ πρέπει**». Ὅλους τοὺς πρὸ Χριστοῦ Ἰουδαίους καὶ Ἐθνικοὺς τοὺς ἀποδεδειγμένα δικαίους, τοὺς θεωροῦσε ὁ Χρυσόστομος ὡς «**ἔργω Χριστιανούς, εἰ καὶ μὴ ὀνόματι**». Καὶ πρόσθετε ὅτι «**οἱ πανταχοῦ τῆς οἰκουμένης πιστοὶ, καὶ ὄντες καὶ γενόμενοι καὶ ἐσόμενοι εἶναι μέλη τῆς Ἐκκλησίας, διότι καὶ αὐτοὶ τὸν Θεὸ ἐγνώρισαν**». Καὶ τὸ ἐπεξηγεῖ ἀκόμα περισσότερο: «**Ὅπως πολλοὶ δικοὶ μας δὲν εἶναι δικοὶ μας, γιὰ τὸν διαφοροποιεῖ ἡ ζωὴ τους, ἔτσι πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἔξωθεν φθάνουν στὴν πίστη μετὰ τὸν τρόπο τῆς ζωῆς τους. Καὶ δὲν ἔχουν τὸ ὄνομα, ἐνῶ εἶναι πράγματι πιστοὶ. Πραγματοποίησαν μετὰ τὰ ἔργα τους, ὅσα ὁ Χριστὸς ἔλεγε ὕστερα στοὺς Ἀποστόλους**».

Δὲν εἶναι, λοιπόν, προσωπολήπτης ὁ Θεός, ἀλλ' οὔτε καὶ τὰ παιδιά τοῦ Θεοῦ. Ἄν ὁ Θεὸς καλεῖ ὅλους στὴ σωτηρία, τὸ ἴδιο θὰ ἔπρεπε κι ἐμεῖς. Ἄλλωστε δὲν ξέρομε τί ἐκπλήξεις μᾶς ἐπιφυλάσσει ὁ οὐρανός. Ἡ διακήρυξη τοῦ Κυρίου εἶναι σαφής: «**Πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἔξουσιν καὶ ἀνακληθήσονται... ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται...**» (Ματθ. ν΄ 11-12).

Πρωτοπόρος στα έργα τῆς ἀγάπης

Πολὺς λόγος καὶ πολλὲς προσπάθειες γίνονται γιὰ τὴν προώθηση τοῦ πνεύματος τοῦ ἐθελοντισμοῦ. Καὶ ἀσφαλῶς ἡ ἐθελοντικὴ καὶ ὀλόψυχη προσφορὰ κρύβει μέσα της ἀνωτερότητα, εὐγένεια, ἀνιδιοτέλεια, μεγαλεῖο ψυχῆς. Ἡ βοήθεια καὶ ἡ χαρὰ ποὺ προσφέρονται γεμίζουν μὲ νόημα καὶ περιεχόμενο τὴν καρδιὰ καὶ ἐπιστρέφουν σὲ πολλαπλάσιο βαθμὸ σ' ἐκεῖνον ποὺ τὶς προσφέρει. Ἰδιαίτερα τὰ ἔργα τῆς ἀγάπης, τῆς φιλανθρωπίας, τῆς ἀλληλεγγύης, τῆς κοινωνικῆς πρόνοιας, ξεπερνοῦν τὴν ὑπαλληλικὴ νοοτροπία. Θέλουν ἔμπνευση. Χρειάζονται ἀνθρώπους θυσίας, ἀταπαρνήσεως, ἀγάπης ἀνιδιοτελοῦς. Θέλουν ψυχὴ εὐαίσθητη ποὺ δὲν λογαριάζει κόπους καὶ δὲν ὑπολογίζει ὥραρια.

Χωρὶς μιὰ τέτοια θεώρηση δὲν γίνονται μεγαλόπνοα ἔργα, κοινωνικά, φιλανθρωπικά, πολιτιστικά, ποὺ ἀντέχουν στὴ δοκιμασία τοῦ χρόνου. Ἔργα εὐρείας προσφορᾶς, ποὺ λειτούργησαν ὑπαλληλικά, μὲ «μισθωτοῦς», δὲν εὐοδώθηκαν. Ὑπολειτούργησαν ἢ καὶ ἀπέτυχαν. Ἀκριβῶς γιὰ τοὺς ἔλειπε ἡ κινητήρια δύναμη τῆς ἀγάπης ποὺ θαυματουργεῖ. Τὸ μαρτυρεῖ πείρα αἰώνων. Τὸ φωνάζει τὸ φιλανθρωπικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας, παλαιὸ καὶ σύγχρονο. Ἀξίζει ἐδῶ νὰ ἀναφερθοῦμε, σ' ἓνα πρωτοπόρο ἥρωα τῆς ἀγάπης, τὸν ἅγιον Ἰωάννη τὸν Ἐλεήμονα ποὺ τὸν γιορτάζει στὶς 12 Νοεμβρίου ἡ Ἐκκλησία μας.

Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή ποὺ ἀνῆλθε στὸν πατριαρχικὸ θρόνο τῆς Ἀλεξανδρείας ἡ φωτεινὴ του σκέψη καὶ ἡ γεμάτη ἀγάπη καρδιὰ του συλλαμβάνουν μεγαλόπνοα ἔργα γιὰ τὴν ἀνακούφιση τῆς δυστυχίας. Ἰδρύει ξενοδοχεῖα, πτωχοτροφεῖα, πανδοχεῖα, στὰ ὁποῖα φιλοξενοῦνται γιὰ μικρὸ ἢ μεγάλο διάστημα ντόπιοι καὶ ξένοι. Πρόκειται γιὰ κέντρα ἀληθινοῦ πολιτισμοῦ. Ξενοδοχεῖα πραγματικῆς ἀγάπης. Δὲν δέχονται «πελάτες», ἀλλὰ «ἀδελφούς» τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐβλεπε κανεὶς ἐκεῖ ζωντανὸ τὸ θαῦμα τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης. Προχωρεῖ ἀκόμη στὴν ἴδρυση νοσοκομείων, τὰ ὁποῖα συντηροῦσε ἡ Ἐκκλησία. Ἰδιαίτερο τὸ ἐνδιαφέρον του γι' αὐτά. Παρακολουθεῖ καὶ φροντίζει γιὰ τὴν καλὴ λειτουργία τους ὁ ἴδιος προσωπικά. Ἀπορεῖ κανεὶς πῶς ὁ πολυάσχολος Πατριάρχης κατόρθωνε νὰ τὰ ἐπισκέπτεται δύο καὶ τρεῖς φορές τὴν ἑβδομάδα. Νὰ ἐμπνέει μὲ τὴ δυνατὴ παρουσία του τὸ νοσηλευτικὸ προσωπικὸ, νὰ τονώνει τοὺς ἀσθενεῖς καὶ νὰ φροντίζει γιὰ τὶς ἀνάγκες τοῦ καθενός. Αἰσθανόταν μεγάλη χαρὰ νὰ βρίσκεται ἀνάμεσα στὰ πονεμένα παιδιὰ του, νὰ ἀκούει μὲ προσοχὴ τὰ προβλήματά τους καὶ νὰ χύνει πλούσιο τὸ βάλαμο τῆς παρηγοριᾶς στὶς βασανισμένες ψυχές.

Ἐκεῖ ὅμως ποὺ ἔλαμψε ἡ εὐρύτητα τῆς σκέψης του ἦταν ἡ ἴδρυση -ἀπίστευτο γιὰ τὴν ἐποχὴ του- ἑπτὰ λοκοκομείων (μαιευτηρίων) σὲ διάφορα σημεῖα τῆς Ἀλεξανδρείας. Πρωτοπόρος καὶ στὸν

τομέα αὐτόν. Φανερώνει πόσο ἐφευρετικὴ ἦταν ἡ ἀγάπη του στὴν ἴδρυση πρωτότυπων φιλανθρωπικῶν ἔργων. Τὰ μαιευτήρια αὐτὰ εἶχαν ἀπὸ σαράντα κρεβάτια τὸ καθένα. Τριακόσιες περίπου θέσεις πρόσφερε δωρεὰν γιὰ φτωχὲς ἐπίτοκες γυναῖκες ἢ πρόνοια τοῦ Πατριάρχου. Σὲ ἀτμόσφαιρα χριστιανικῆς ἀγάπης περνοῦσαν ἑπτὰ ἡμέρες οἱ μέχρι τότε ἐγκαταλελειμμένες ἀπὸ νοσηλευτικὴ φροντίδα γυναῖκες τοῦ λαοῦ. Καὶ τὸ ἐκπληκτικὸ ἦταν ὅτι οἱ γυναῖκες αὐτὲς ὄχι μόνο δὲν πλήρωναν, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἔφευγαν ἔπαιρναν καὶ οἰκονομικὴ βοήθεια γιὰ τὶς ἄμεσες ἀνάγκες τους.

Ἔτσι τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Ἐκκλησίας δὲν στρέφεται μόνο στὴν ὠριμὴ ἡλικία. Συγχρόνως ἀγκάλιαζε μὲ στοργὴ καὶ τὴν πρώτη ἡλικία. Ὁ τρυφερὸς καρπὸς τῆς ζωῆς, μόλις ἀνοίγει τὰ μάτια του στὸ φῶς, ἀντίκρυζε πρῶτο του συμπαραστάτη τὴν Ἐκκλησία. Νὰ τί πέτυχε μιὰ λεπτὴ χριστιανικὴ καρδιὰ. Ἐφθασε ἓνας μόνον ἄνθρωπος, Χριστιανὸς ὅμως ἀληθινὸς καὶ «θεῖω ζήλω πεπυρωμένος», γιὰ νὰ γεμίσει μὲ ὁάσεις καλοσύνης καὶ στοργῆς ἓνα μεγάλο κομμάτι τοῦ πλανήτη μας. Κοινὴ πιά ἡ ἀναγνώριση τοῦ Πατριάρχου. Ἐλεήμονα τὸν ὀνόμασε ἡ ἱστορία, χαρίζοντάς του τὸν θεῖο αὐτὸ τίτλο. Μέσα στὸν τίτλο αὐτὸ κρύβεται ὅλος ὁ πλοῦτος τῆς μεγάλης καρδιᾶς του. Μὲ ὄπλο του τὴν ἀγάπη κήρυξε τὴ μεγάλη σταυροφορία ἐναντίον τῆς φτώχειας, τῆς δυστυχίας, τῆς πείνας. Καὶ ὄχι μονάχα τῆς ὑλικῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς πνευματικῆς. Κατόρθωσε τὸν ἄριστο συνδυασμὸ νὰ φροντίζει γιὰ τὶς ἀνάγκες τῆς ψυχῆς καὶ συγχρόνως νὰ ἐνδιαφέρεται καὶ γιὰ τὸ σῶμα τῶν ταλαιπωρημένων ἀνθρώπων.

Ἀκόμη τὸ ἐνδιαφέρον του δὲν περιοριζόταν μόνο στοὺς πιστοὺς τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ φιλανθρωπικὴ του δραστηριότητα ἐπεκτεινόταν σὲ φίλους καὶ ἐχθρούς, σὲ πιστοὺς καὶ ἀπίστους. Λιμάνι εἶναι γιὰ τὸν Ἰωάννη ἡ ἀγάπη καὶ τὸ λιμάνι δέχεται ὅλους τοὺς ναυαγοὺς τῆς ζωῆς. Ἐξασκοῦσε τὴν ἀγάπη στὴν πληρότητά της. Τὴν ἀγάπη ποὺ βλέπει στὰ πρόσωπα τῶν πονεμένων ἀδελφῶν τοῦ Χριστοῦ, τὸν ἴδιο τὸν ἐνανθρωπήσαντα Θεό. Πόσο δέος τοῦ ἐνέπνεε ἡ σκέψη αὐτή! Ὑστερα ἀπὸ κάθε προσφορὰ ἀγάπης ἐνιωθε, πῶς περισσότερα πῆρε παρὰ ἔδωσε. Ἀξιῶθηκε νὰ ὑπηρετήσῃ Αὐτὸν ποὺ διακονοῦν ἀγγελικὰ φτερά. Μὲ τέτοια βαθιὰ πνευματικὴ θεμελίωση οἰκοδόμησε τὸ μεγάλο ἔργο του «ὁ χριστομίμητος τῆς ἐλεημοσύνης ἐργάτης».

Ἐλεήμονα τὸν ὀνόμασε ἡ ἱστορία, χαρίζοντάς του τὸν θεῖο αὐτὸ τίτλο. Μὲ ὄπλο του τὴν ἀγάπη κήρυξε τὴ μεγάλη σταυροφορία ἐναντίον τῆς φτώχειας, τῆς δυστυχίας, τῆς πείνας.

Ἀδελφοί, Χριστός ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἐν καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν, ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγματι καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίση ἐν ἑαυτῷ εἰς ἓνα καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην, καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἐνὶ σώματι τῷ Θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀποκτείναντας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ· καὶ ἔλθων εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς,

ΚΥΡΙΑΚΗ 15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΗΉ ΛΟΥΚΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΛΟΥΚ. Ι΄ 25-37
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐφεσ. β΄ 14-22

ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν οἱ ἀμφότεροι ἐν ἐνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα. Ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ

ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ συμπολιταὶ τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ, ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐν ᾧ πᾶσα οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη αὖξαι εἰς ναὸν ἅγιον ἐν Κυρίῳ· ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ ἐν Πνεύματι.

Η ΚΑΤΑ ΧΡΙΣΤΟΝ ΕΙΡΗΝΗ

«Ἐλθὼν εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς».

Ὁ Κύριός μας, ἄφησε τὴ δόξα ποὺ εἶχε στοὺς οὐρανοὺς καὶ ἦλθε στὴ γῆ μας γιὰ νὰ μᾶς φέρει τὴν εἰρήνην.

Ὁ Λυτρωτὴς τοῦ κόσμου ἔφερε σὲ μᾶς τοὺς ἀνθρώπους τὸ εὐαγγέλιο τῆς εἰρήνης. Ὁ Σταυρὸς Του ἔγινε πηγὴ εἰρήνης. Μὲ τὸ τίμιο Αἷμα Του, ποὺ χύθηκε πάνω στὸ Σταυρὸ, ἔφερε τὴν εἰρήνην μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου. Ψάλλει ἡ Ἐκκλησία μας τὴ Μεγάλῃ Ἑβδομάδα: «Ἡπλωσας τὰς παλάμας καὶ ἤνωσας τὰ τὸ πρὶν διεστῶτα». Ἄπλωσες, Χριστέ μου, τὶς παλάμες τῶν χειρῶν σου πάνω στὸν Σταυρὸ καὶ ἔνωσες αὐτὰ ποὺ ἦταν σὲ διάσταση, πρὶν ἀπὸ τὴ θυσία Σου.

Γι' αὐτὸ ὁ Κύριός μας μετὰ τὴν Ἀνάστασή Του, ἐκεῖνο τὸ δειλινὸ ποὺ παρουσιάσθηκε στοὺς μαθητὲς Του, τοὺς ἔδωσε τὴ δωρεὰ τῆς εἰρήνης. Κήρυξε τὴν εἰρήνην ὁ Χριστὸς μας **«καὶ τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς»**. Δηλαδὴ καὶ στοὺς Ἰουδαίους ποὺ ἦταν **«ἐγγύς»** καὶ στοὺς εἰδωλολάτρεις ποὺ ἦταν **«μακρὰν»**. Γιατὶ ὁ Χριστὸς ἦλθε γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Καὶ ἔστειλε μετὰ τὴν Ἀνάστασή Του, τοὺς μαθητὲς Του, νὰ φέρουν τὸ μήνυμα τῆς εἰρήνης σ' ὅλο τὸν κόσμον. Ἡ ἐντολή Του ἦταν κατηγορηματικὴ: **«Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη...»**

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος παρουσιάζει στὸ σημερινὸ ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα τὸ χαρμόσυνο μήνυμα τοῦ Χριστοῦ ὡς εὐαγγελισμὸ εἰρήνης γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Ἀλλὰ αὐτὴ ἡ εἰρήνη δὲν εἶναι ἐξωτερικὴ εἰρήνη. Πρόκειται γιὰ ἐσωτερικὴ εἰρήνη, ποὺ φρουρεῖ τὶς καρδιές μας. Εἶναι ἡ εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ **«ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν»**. Εἶναι ἡ **«ἄνωθεν εἰρήνη»** γιὰ τὴν ὁποία εὐχεται ἡ Ἐκκλησία μας.

* * *

Πολὺ εὐεργετικὰ τὰ ἀποτελέσματα τῆς εἰρήνης τοῦ Χριστοῦ στὴν καρδιά μας καὶ στὴν ἀνθρω-

πότητα. Φεύγουν ἀπὸ μέσα μας οἱ ἀνησυχίες, οἱ δειλίες καὶ οἱ ταραχές μετὰ τὴν παρουσία τοῦ Χριστοῦ, ποὺ εἶναι ὁ **«Ἄρχοντας τῆς εἰρήνης»**.

Γιατὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ σημαίνει **«καταλλαγὴ»**. Δηλαδή, συμφιλίωση μετὰ τὸν Θεὸ καὶ μεταξὺ μας. Αὐτὴ τὴν ἔννοια ἔχουν τὰ λόγια τοῦ Ἀποστόλου: **«Ἴνα ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἐνὶ σώματι τῷ Θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ»**.

* * *

Μετὰ τὸν πρῶτο γλυκὸ καρπὸ τῆς θεϊκῆς εἰρήνης τὴν **«καταλλαγὴ»**, ἔχομε τὸν δεῦτερο τὴν «προσαγωγὴ» στὸν Θεὸ Πατέρα. Γι' αὐτὸ γράφει στὴ συνέχεια ὁ Ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ: **«Ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν οἱ ἀμφότεροι ἐν ἐνὶ Πνεύματι πρὸς τὸν Πατέρα»**.

Τί σημαίνει προσαγωγή; Ἐνας ἐγκληματίας, λέμε, προσάγεται στὴν ἀστυνομία μετὰ χειροπέδες γιὰ νὰ κλειστεῖ στὴ φυλακὴ. Ἔτσι ἦταν ὁ ἄνθρωπος πρὶν ἔλθει ὁ Χριστὸς στὸν κόσμον. Κατηγορούμενος γιὰ πολλὲς παραβάσεις πῆγαινε δεμένος ἀπὸ τὰ πάθη τοῦ σπύριου τοῦ Ἄδν. Ἐρχεται τώρα ὁ Χριστὸς καὶ παίρνει τὸν πεσμένο ἄνθρωπον καὶ τὸν σηκώνει καὶ τὸν πηγαίνει στὸν Πατέρα.

Καὶ αὐτὴ ἡ «προσαγωγή», ἔφερε ἓνα τρίτο γλυκύτατο καρπὸ, γιὰ τὸν ὁποῖο γράφει στὴ συνέχεια ὁ μέγας Ἀπόστολος: **«Ἄρα οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ συμπολιταὶ τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ»**.

Ἡ ἁμαρτία μᾶς εἶχε ἀποξενώσει ἀπὸ τὸν Θεὸ-Πατέρα μας. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ζοῦσε μέσα στὸν Παράδεισον, ἔγινε δουλοπάροικος στὴ γῆ τῆς Αἰγύπτου, στὴ γῆ τῆς δουλείας. Ὅταν ἦρθε ὁ Χριστὸς μᾶς ἐξαγόρασε μετὰ τὸ Αἷμα Του ἀπὸ τὸ σκλαβοπάζαρο τῆς ἁμαρτίας. Μᾶς χάρισε τὴν υἰοθεσία. Εἴμαστε τώρα συμπολίτες τῶν ἁγίων καὶ ἀνήκουμε στὴν οἰκογένεια τοῦ Θεοῦ, τὴν Ἐκκλησία Του.

Παρακαλῶ ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν Κυρίῳ, ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε, μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραότητος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης. Ἐν σῶμα καὶ

ΚΥΡΙΑΚΗ 22 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ Θ' ΛΟΥΚΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκ. ιβ' 16-21
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐφεσ. δ' 1-7

ἐν Πνεῦμα, καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν· εἰς Κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα· εἰς Θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ἡμῖν. Ἐνὶ δὲ ἐκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ.

ΓΙΑ ΝΑ ΑΠΟΚΤΗΣΟΥΜΕ ΠΡΑΟΤΗΤΑ

«Ἀξίως περιπατῆσαι... μετὰ ... πραότητος».

Ὅλοι διαπιστώνουμε πολλές φορές, ὅτι οἱ σχέσεις τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων διαταράζονται ἀπὸ τὴ νευρικότητα καὶ τὸ θυμὸ. Πολλοὶ ἄνθρωποι εἶναι νευρικοί. Ἄλλοι ἔχουν δύσκολο χαρακτήρα καὶ εἶναι εὐερέθιστοι. Μὲ τὴν παραμικρὴ ἀφορμὴ μέσα στὰ σπίτια, στὰ καταστήματα, στὰ λεωφορεῖα, γίνονται καυγάδες, φασαρίες καὶ ἀκούγονται βρισιές. Τὸ κακὸ αὐτό, φαίνεται ἀθεράπευτο. Ἐδῶ ὅμως ἔρχεται ὁ λυτρωτικὸς λόγος τοῦ Θεοῦ νὰ δώσει τὴ λύση τοῦ προβλήματος. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος στὸ σημερινὸ ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα μᾶς προσφέρει τὸ φάρμακο. Μᾶς προτρέπει νὰ περπατοῦμε καὶ νὰ συμπεριφερόμαστε μὲ κάθε ταπεινοφροσύνη καὶ πραότητα.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΠΡΑΟΤΗΤΑ

Πραότης εἶναι ἡ μετριοπάθεια καὶ ἡπιότης ποὺ κάνει νηφάλιο τὸ λογισμὸ στὶς ἐμπαθεῖς κινήσεις τῆς ψυχῆς. Εἶναι ἓνα χαλινάρι ποὺ δὲν ἀφήνει, ἀλλὰ συγκρατεῖ τὶς παράλογες ὁρμὲς τῆς ψυχῆς ποὺ θέλουν νὰ παρασύρουν σὲ ἀταξία τὴν ψυχὴ, γράφει ὁ ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης. Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας προσδιορίζουν τὸ ἥθος τοῦ πράου ἀνθρώπου λέγοντας, ὅτι ἔχει συγκρατημένο καὶ ἤρεμο χαρακτήρα, ὑπομονετικὸ ἀπέναντι στὶς προσβολὲς τῶν ἄλλων, ὅπως σημειώνει ὁ Μέγας Βασίλειος. Καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος, ὀρίζει τὴν πραότητα μὲ τὰ ἑξῆς λόγια: «Πραότης ἐστίν, ἀκίνητος κατάστασις ἐν ἀτιμίαις καὶ ἐνφνημίαις ὡσαύτως ἔχουσα». Δηλαδῆ πραότης σημαίνει νὰ παραμένει ἀτάραχη ἡ ψυχὴ, τόσο στὶς προσβολὲς ὅσο καὶ στοὺς ἐπαίνους.

Ἡ πραότης δὲν ταυτίζεται μὲ τὴν ἀναισθησία. Δυστυχῶς σὲ πολλοὺς ἐπικρατεῖ ἡ ἀντίληψη, πὼς ὁ πράος καὶ ἤρεμος ἄνθρωπος εἶναι ἀδύναμος τύπος. Αὐτὴ ἡ ἀντίληψη εἶναι λαθεμένη. Γιατὶ ὁ πράος ἔχει μέσα του τὸν καλὸ θυμὸ. Ὑπάρχουν δύο εἶδη θυμοῦ.

Εἶναι αὐτὸς ποὺ ἔχει βάλει ὁ Θεὸς στὴν φύση μας ὡς ἀντίδραση στὸ κακὸ, ὡς ἀνδρεία γιὰ νὰ κατορθώσουμε ἐκεῖνα ποὺ εἶναι συμφέροντα γιὰ τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς μας. Ὅμως ὑπάρχει καὶ ὁ ἁμαρτωλὸς καὶ ἐμπαθεὶς θυμὸς, ποὺ σπρώχνει στὴν ἁμαρτία. Τὶς περισσότερες φορές δυστυχῶς ὁ θυμὸς μας εἶναι καρπὸς ἐγωισμοῦ καὶ ὑπερηφάνειας καὶ τότε δημιουργεῖ δυσαρμονία καὶ

προβλήματα στὶς σχέσεις μας μὲ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους.

ΠΩΣ ΘΑ ΑΠΟΚΤΗΣΟΥΜΕ ΠΡΑΟΤΗΤΑ

Γιὰ νὰ πολεμήσουμε τὸ πάθος τοῦ θυμοῦ καὶ νὰ ἀποκτήσουμε πραότητα χρειάζεται πρῶτα-πρῶτα νὰ συνειδητοποιήσουμε, ὅτι ἡ ρίζα τοῦ κακοῦ εἶναι μέσα μας. Πολλὲς φορές προφασίζομαστε ὅτι φταίει τὸ περιβάλλον μας. Φταῖνε οἱ ἄλλοι, τὸ σπίτι, τὸ τηλεφῶνο, οἱ γείτονες, ἐνῶ φταίει ὁ κρυφὸς ἐγωισμὸς μας καὶ ἡ ἔλλειψη ψυχικῆς καλλιέργειας.

Χαρακτηριστικὸ εἶναι ἓνα παράδειγμα ποὺ ἀναφέρεται στὰ πατερικὰ κείμενα. Ἦταν κάποιος μοναχὸς θυμώδης, ποὺ πάντοτε τοῦ ἔφταιγαν οἱ ἄλλοι. Ἀποφάσισε λοιπὸν νὰ βρεῖ ἓνα ἔρημο τόπο, γιὰ νὰ ζεῖ ἐκεῖ ἤρεμος. Ἀλλὰ κι ἐκεῖ ὅταν ὁ ἀέρας φυσοῦσε δυνατὰ κι ἔτριζε ἡ πόρτα στὸ καλύβι του, ἄρχισε νὰ θυμῶνει. Ὅταν τὰ τζιτζίκια τὶς μεσημβρινὲς ὥρες τὸν ἐνοχλοῦσαν, θυμῶνε πάλι. Κι ὅταν ἡ χύτρα μὲ τὰ βρασμένα χόρτα ἀναποδογύρισε ἀπὸ ἀπροσεξία του, θυμῶσε πάρα πολύ. Ὅποτε, «εἰς ἑαυτὸν ἐλθὼν», ἐπέστρεψε στὸ Μοναστήρι του καὶ ζήτησε μέσα του τὴν αἰτία τοῦ κακοῦ καὶ ἄρχισε τὴν προσπάθεια νὰ τὴν ξεριζώσει.

Ὁ προφήτης Δαβὶδ μᾶς προσφέρει μιὰ φωτισμένη πρόταση, μὲ τὰ λόγια του: «**Ἡτοιμάσθην καὶ οὐκ ἐταράχθην**» (Ψαλμ. ρη' 60). Νὰ εἶσαι λοιπὸν ἕτοιμος ψυχολογικὰ καὶ σὲ κατάσταση ἐργηγόρσεως γιὰ τὶς πιθανὲς ἀφορμὲς ποὺ συνήθως ἔχεις. Γιατὶ ὁ θυμὸς εἶναι ἀπὸ τὰ πάθη ποὺ δροῦν μὲ ἀμεσότητα καὶ ταχύτητα καὶ φέρνει ταραχὴ στὴν ψυχὴ.

Ἄς προσέξουμε καὶ κάτι ἄλλο, ποὺ σημειώνει ὁ ἀείμνηστος π. Εὐσέβιος στὸν «Προορισμὸ τοῦ ἀνθρώπου». Νὰ σκεπτόμαστε ὅτι, ὅποιαδήποτε ἀδικία, περιφρόνηση καὶ κάθε ἄλλη αἰτία, γιὰ τὴν ὁποία θυμῶνουμε, εἶναι περιορισμένης ἐκτάσεως ζημιὰ. Δὲν βλάπτει τὴν ψυχὴ, ἀπεναντίας ἂν ἀντιμετωπισθεῖ μὲ πραότητα γίνεται πρόξενος μεγάλης ὠφέλειας.

Ἄς κάνουμε λοιπὸν «**τὸν καλὸν ἀγῶνα**», γιὰ τὴν πραότητα μὲ θερμὴ προσευχὴ καὶ ἐργήγορση. Ἄς ἀτενίζουμε τὸν «**πρῶο καὶ ταπεινὸ τῆ καρδία**» Κύριό μας, ζητώντας μὲ πίστη τὴν ὑπερφυσικὴ χάρι Του, γιὰ νὰ ἀποκτήσουμε τὴν πραότητα.

Θὰ ἐκβαρβαριστοῦμε;

Νὰ ἀμαρτάνει ὁ ἄνθρωπος εἶναι κακό. Νὰ ἀμαρτάνει ὁμως καὶ νὰ μὴ ντρέπεται, εἶναι τρομερό. «*Οὐκ οὕτως ἀμαρτία κακόν, ὡς ἡ μετὰ τὴν ἀμαρτίαν ἀναισχυντία*», ἔγραφε ὁ ἱερός Χρυσόστομος.

«*Ἡ πιδὸ μεγάλη ἀμαρτία τοῦ καιροῦ μας εἶναι ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἔχουν ἀρχίσει νὰ χάνουν τὴν αἴσθησιν τῆς ἀμαρτίας*». Νὰ ἀμαρτάνει ὁ ἄνθρωπος καὶ νὰ συναισθάνεται τὴν ἀδυναμία του, νὰ ἀναγνωρίζει τὴν πτώση του, νὰ ὁμολογεῖ τὴν ἐνοχὴ του, ὑπάρχει πάντα ἐλπίδα γιὰ μετάνοια, διόρθωση καὶ ἀνόρθωση.

Νὰ ἀμαρτάνει ὁμως καὶ νὰ τὸ θεωρεῖ φυσικό, κανονικό, νόμιμο! Νὰ βρίσκεται στὴν ἀνωμαλία καὶ νὰ τὸ θεωρεῖ ὀμαλότητα! Νὰ ξεπέφτει στὸν ἠθικὸ κατήφορο καὶ νὰ νομίζει πὼς σκαρφαλώνει στὶς κορφές τῆς «νέας ἠθικῆς», ποὺ καταργεῖ τὰ ταμποῦ! Νὰ κάνει τὶς πιδὸ διάστρφες παρανομίες καὶ νὰ καυχᾶται, ἔ, αὐτὸ πιδὸ δὲν εἶναι φαινόμενο ἀνψυχητικό; Εἶναι ξεπεσμός καὶ κατάντημα ἀποκρουστικό.

Καὶ τὸ κακὸ δὲν σταματᾶει ὡς ἐδῶ. Προχωρεῖ ἀκόμα παραπέρα. Δὲν εἶναι κατάντημα, ὅταν ὁ ἀγωνιστὴς τῆς ἀρετῆς, τῆς ἠθικῆς καθαρότητος, θεωρεῖται ὄχι ὀμαλός, ὄχι κανονικός, ἀλλὰ λειψός καὶ ἀπροσγεῖωτος; Καὶ ἀντίστροφα: Δὲν εἶναι κατὰπτωση, ὅταν οἱ δοῦλοι τοῦ πάθους, ὀποιασδήποτε ἠθικῆς τυραννίας, προβάλλονται ὡς ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς, ρεαλιστὲς καὶ προσγειωμένοι; Ἔχουμε δηλαδὴ ἐδῶ μιὰ πλήρη ἀντιστροφή τῆς ἠθικῆς τάξεως καὶ τῶν πνευματικῶν ἀξιών, ἰσοδύναμη μὲ διαστροφή τῆς πραγματικότητος. Αὐτὸς εἶναι ὁ πιδὸ μεγάλος κίνδυνος, ποὺ ἀπειλεῖ μὲ πλήρη ἀνατροπὴ τὰ ἠθικὰ βάρθρα τῆς κοινωνίας. Εἶναι οἱ βάρβαροι μέσα στὶς πόλεις.

Καὶ εἶναι ἐπόμενο. Γιατὶ ἀπὸ τὴ στιγμὴ, ποὺ τὸ ἀφύσικο θεωρεῖται φυσικό καὶ οἱ διά-

στρφες καταστάσεις κανονικὲς καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, ὅταν ἡ ἀρετὴ προπληκίζεται καὶ ὁ πνευματικὸς ἀγὼνας περιφρονεῖται, τότε ὁ ἄνθρωπος χάνει τὸν ἀνθρωπισμὸ του, ἐκφυλίζεται. Ἡ ἀνθρωπότητα ἐκβαρβαρίζεται. Ὅταν καταστάσεις, ποὺ θὰ ἔπρεπε τοῦλάχιστον νὰ κρύβονται καὶ νὰ μὴ τολμοῦν νὰ ἐμφανισθοῦν ἀπὸ ντροπὴ, αὐτὲς διαφημίζονται καὶ ἐκθειάζονται ὡς μοναδικὲς κατακτήσεις τῆς προοδευτικῆς ἐποχῆς μας, τί ἄλλο φανερώνουν;

Ἀδιαντροπιές, ἀσυδοσίες, ὑποκρισίες, γάμοι ὀμοφυλοφίλων καὶ υἰοθεσία παιδιῶν ἀπὸ αὐτοῦς, ποὺ προκαλοῦν τὴν ἀποστροφή κάθε σωστοῦ καὶ ἰσορροπημένου ἀνθρώπου, δὲν γίνονται καθημερινὰ ἀναγνωσμάτα, τηλεοπτικὲς ἐκπομπές, ἐν ὀνόματι τῆς προόδου, ποὺ ξεπέρασε τὶς φοβίες καὶ τὰ ταμποῦ;

Πόσα τέτοια σύγχρονα ἀνψυχητικά φαινόμενα θὰ μπορούσαμε νὰ ἀναφέρουμε σὲ διεθνῆ κλίμακα! Καὶ δυστυχῶς δὲν ἔχουν ἀφήσει καθόλου ἀνεπηρέαστη καὶ τὴν Πατρίδα μας.

Ποιὸς μπορούσε νὰ φαντασθεῖ ὅτι «*τὸ 50% τῶν παιδιῶν στὴ Δανία εἶναι ἐξώγαμα*!» Ἀριθμὸς τρομακτικός, γιὰ ὄποιον διαθέτει στοιχειῶδες αἴσθημα εὐθύνης. Ἡ δὲν εἶναι φοβερὸ τὰ μισὰ παιδιὰ μιᾶς χώρας, ὑποτίθεται πολιτισμένης, νὰ γεννιῶνται ἐκτὸς γάμου, ἐκτὸς στενὰ συνδεμένης οἰκογένειας, ἀπὸ ἀνεύθυνους γονεῖς, ποὺ δὲν

σταθμίζονται τὶς ἐπιπτώσεις τῆς ἀκρισίας τους στὶς εὐαίσθητες παιδικὲς ψυχές;

Νὰ προχωρήσουμε; Μόνον μὲ τὶς λέξεις ξεπεσμός καὶ χρεοκοπία θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ χαρακτηρίσει τὸ ψήφισμα τοῦ Εὐρωκοινοβουλίου, σύμφωνα μὲ τὸ ὀποῖο θὰ πρέπει νὰ ἐπιτραπῆ ὁ γάμος ἀνάμεσα σὲ ὀμοφυλόφιλους, καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ υἰοθεσία παιδιῶν ἀπὸ ὀμοφυλόφιλα ζευγάρια. Καὶ τὸ ψήφισμα αὐτὸ ἐγκρίθηκε στὸ Στρασβούργο μὲ 158 ψήφους ὑπὲρ καὶ 96 κατὰ. Παρόμοια ἀπόφαση πέρασε καὶ ἀπὸ τὴ γαλλικὴ Γερουσία, ἀνάλογα διακήρυξε καὶ ὁ πρόεδρος τῶν ΗΠΑ Ὀμπάμα καὶ Ἕλληνες πολιτικοί. Μὲ τέτοιες ἀποφάσεις δὲν κάνουν τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ νὰ ὑπογράφουν τὴν αὐτοκαταδίκη τους. Διότι φυσικὰ ἡ διαστροφή καὶ ὁ ἐκφυλισμὸς δὲν νομιμοποιοῦνται μὲ ψηφίσματα. Εἶναι καταδικασμένα ὄχι μόνον ἀπὸ τὸν αἰώνιο νόμο τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ στὴ συνείδηση κάθε ἀνθρώπου μὲ στοιχειῶδη ἀξιοπρέπεια καὶ αὐτοσεβασμὸ. Ἀποκαλύπτουν ἀπλῶς τὴν ἠθικὴ ἔκπτωση καὶ κατὰπτωση αὐτῶν ποὺ τὰ ψηφίζουν. Καὶ τὸ ἀνψυχητικό εἶναι πὼς οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἀναλαμβάνουν νὰ ποδηγετήσουν τὸν λαὸ καὶ νὰ οἰκοδομήσουν τὸ μέλλον. Ἀλλὰ χῶρες ποὺ νομιμοποιοῦν τὴν ἀνωμαλία καὶ δικαιῶνουν τὴ διαστροφή εἶναι ἐγγὺς ἀφανισμοῦ, ὀπως ἀδιάψευστα μαρτυρεῖ ἡ Ἱστορία.

ZOH

Ὁρθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικόν.

Ὁργανον Ἀδελφότητος Θεολόγων ἢ «ΖΩΗ»

Κυκλοφορεῖ κάθε μῆνα.

Ἐκδότης: Ἀδελφότης Θεολόγων ἢ «ΖΩΗ» Σ.Α., Ἱπποκράτους 189, 114 72 Αθήνα.

Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντὴς Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ἱπποκράτους 189, 114 72 Αθήνα.

Ἐκτύπωση: «Λυχνία Α.Ε.», Ἀνδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Ἀχαρνῶν.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.gr

ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 10 €

Ἀποστέλλεται μὲ ἐπιταγὴ ἢ εἰς γραμματόσημα εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Περιοδικοῦ:

Ἱπποκράτους 189, 114 72 ΑΘΗΝΑΙ ἢ καταβάλλεται εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα μας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ) Γιὰ ὄλες τὶς χώρες: 25 € Κύπρος: 15 €

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΣΤ΄

(1775 - 1821)

10

Ἡ σκηνή ἀποχωρισμοῦ τοῦ Κύριλλου ἀπὸ τοὺς ἀγαπημένους του συμπατριῶτες ἐκνευρίζει τοὺς Τούρκους. Μὲ ἄγριες σπρωξιὲς καὶ χτυπήματα τοὺς χωρίζουν. Ἀρπάζουν τὸν κατάδικο, τοῦ περνοῦν τὶς χειροπέδες καὶ ξεκινοῦν...

Σέρνουν τὸ σεπτὸ σφάγιο πρὸς τὴν Ἀρχιεπισκοπή, πού εἶχε δοξάσει μὲ τὴ δράση του. Θρῆνος καὶ ὀδυρμός, παιδιῶν καὶ μεγάλων, ἀκούγεται ἀπὸ τὰ ἑλληνικὰ σπιτία. Στ' αὐτιά του μάρτυρα φθάνουν οἱ ἀπελπισμένες κραυγὲς τῶν ραγιαδῶν:

— Πάνε νὰ σκοτώσουν τὸν Πατριάρχη!...

Μὰ τίς πνίγουν οἱ ἀλαλαγμοὶ τοῦ ἐξαγριωμένου τουρκικοῦ ὄχλου, πού ξεσπάει σὲ βρισιὲς καὶ ἀπειλές...

Φθάνουν μπρὸς στὴν Ἀρχιεπισκοπή του. Σταματοῦν. Ἐδῶ τότε, μπροστὰ στὸν Ἐθνομάρτυρα, ἐτοιμάζουν τὸν βρόχο, πού δένουν στὴν ἐξώθυρα τῆς Μητροπόλεως. Ὡρα βασιτῆ ἢ διαδικασία. Μὰ ὁ Κύριλλος δὲν λιποψυχεῖ. Δὲν δείχνει τὴν παραμικρὴ συγκίνηση. Ἡ γαλήνη του τὸν ἐπιβάλλει στὸ σεβασμὸ τοῦ ὄχλου, πού μένει τώρα βουβὸς γύρω του.

Ὅταν ὅλα εἶναι ἔτοιμα, ἕνας πελώριος Τουρκαλῆς, τὸν ἀνεβάζει στὸ βρόχο. Πρὶν τοῦ περάσει τὸ σχοινὶ στὸ λαιμό, ὁ Ἐθνομάρτυρας τῆς ἠρωικῆς μας Θράκης σπκώνει τὰ μάτια καὶ τὰ χέρια στὸν οὐρανὸ καὶ προσεύχεται:

— Κύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, λέει μὲ σταθερὴ φωνή, δέξου τὴν ψυχὴ μου καὶ σῶσε τὸ γένος μας!...

Σὲ λίγα δευτερόλεπτα ὁ δήμιος τραβάει μὲ δύναμη τὸ σχοινί. Ἀλλά -τί φρίκη!- τὸ ἄψυχο καρβόσχοινο δὲν πειθαρχεῖ στὴν ἐντολὴ τοῦ σκληροῦ του ἀφεντικοῦ. Ἀρνεῖται νὰ φονεύσει τὸν ἄθωο. Σπάζει. Καὶ ὁ Πατριάρχης σωριάζεται κατὰ γῆς.

Ἐνα ὑπόκωφο βουϊτό, ἀνάμικτο μὲ ἀναθέματα καὶ κατάρες, τραντάζει τὸν τουρκικὸ ὄχλο. Ἐνα πνιγμένο κλάμα δονεῖ τὰ στήθη τῶν ραγιαδῶν. Ὁ Κύριλλος κάνοντας ὑπέρτατη προσπάθεια σπκώνεται. Στὸ βλέμμα του εἶναι ζωγραφισμένη ἡ ἀγωνία τοῦ θανάτου. Λίγα λόγια προσευχῆς ψιθυρίζει καὶ ὑπομονητικὰ περιμένει.

Ὁ ἀρχιδήμιος ἐκνευρισμένος φωνάζει νὰ φέρον ἄλλο σχοινί. Ἐτοιμάζουν γρήγορα τὸν βρόχο καὶ τὸν κρεμοῦν στὸ ξύλο τῆς πόρτας. Τὸν σέρνουν πάλι κάτω ἀπὸ τὴν κρεμάλα. Ξαναπερνοῦν τὸ σχοινὶ στὸ λαιμό. Ὁ δήμιος τὸ ξανατραβάει. Ἀλλά κι αὐτὸ τὸ σχοινί, μόλις πάει νὰ ἀνασπκώσει τὸ σφάγιο τῆς μαρτυρικῆς μας Ἐκκλησίας... σπάζει. Ὁ Πατριάρχης βρίσκεται πάλι κατὰ γῆς.

Χαλασμὸς γίνεται τότε. Ὁ φρενιασμένος ὄχλος ξεσπάει σ' ἀλαλαγμούς. Οἱ ραγιαδες κλαῖνε. Μερικοὶ φεύγουν. Δὲν ἀντέχουν ἄλλο. Τρέχουν στὰ σπιτία τους. Κλείνονται μέσα νὰ ξεσπάσουν σὲ

δυνατὸ θρῆνο. Ἐνας ὅμως δὲν λυγίζει. Δὲν ἀποκάνει. Εἶναι ὁ ἀτρόμητος Κύριλλος.

Σὲ λίγα λεπτὰ φθάνει στὸν τόπο τοῦ τραγικοῦ μαρτυρίου τὸ τρίτο σχοινί. Αὐτὸ εἶναι πιὸ δυνατὸ ἀπὸ τὰ ἄλλα. Ὁ δήμιος τὸ περνάει ἀμέσως ἀπὸ τὸ λαιμὸ τοῦ θύματος καὶ τραβάει μ' ὄλη του τὴ δύναμη. Τὸ σῶμα σπκώνεται. Σφαδάζει στὸν ἀέρα. Καὶ κατόπιν μένει ἀκίνητο, κρεμασμένο ἀνάμεσα σ' οὐρανὸ καὶ γῆ...

Μ' αὐτὸ τὸν τραγικὸ θάνατο ὁ Κύριλλος ὁ ΣΤ' ἄφησε τὸ λαὸ του, πέταξε στὰ οὐράνια καὶ βρέθηκε ἀνάμεσα στοὺς Ἐθνομάρτυρες τοῦ Γένους, στὶς 18 Ἀπριλίου 1821.

Τὸ ἱερὸ λείψανο τοῦ Κύριλλου ἔμεινε τρία μερόνυχτα, μπρὸς στὴ Μητρόπολη. Κατόπιν μ' ἄγριες φωνὲς Ἑβραῖοι καὶ Ὄθωμανοὶ τὸ κατέβασαν καὶ σέρνοντάς το μέσα στὰ καλντερίμια τῆς πόλης τὸ ἔρριξαν στὸ ποτάμι, πού τὸ παρέσυρε πρὸς τὸ Διδυμότειχο. Ἐκεῖ κάποιος καλὸς Χριστιανός, τὸ ἀναγνώρισε, τὸ τράβηξε ἀπὸ τὸ ποτάμι καὶ τὸ ἔθαψε στὸν κῆπο τοῦ σπιτιοῦ του. Ἀργότερα ἕνας ἀνηψιὸς τοῦ ἀοίδιμου Πατριάρχη μετέφερε τὰ ὀστᾶ του καὶ τὰ ἔθαψε στὸν νάρθηκα τῆς Μητροπόλεως, ὅπου ὑπάρχει καὶ ὁ τάφος ἑνὸς παλαιοῦ συμμαθητοῦ καὶ συμμάρτυρα τοῦ Κύριλλου, τοῦ Πατριάρχη Ἀγαθαγγέλου.

Ὁ Πατριάρχης Κύριλλος, ὅπως καὶ ὁ Γρηγόριος ὁ Ε', δὲν πέταξαν στὰ οὐράνια μόνοι τους. Καὶ οἱ δυὸ εἶχαν γενναίους συντρόφους στὸ ταξίδι τους. Ὁ Ἐθνάρχης Γρηγόριος τοὺς ἄλλους Ἐθνομάρτυρες Ἱεράρχες, ὁ Κύριλλος πιστοὺς καὶ ἀφοσιωμένους συνεργάτες. Μαζί του ἀπαγονίσθησαν στὴν Ἀδριανούπολη τὴν ἴδια ἡμέρα ὁ πρωτοσύγγελος τῆς Μητροπόλεως, ὀκτῶ ἄλλοι κληρικοὶ καὶ 20 Ἑλληνες πατριῶτες. «Φρικτὰ ὑπῆρξαν αἱ ἐν Ἀδριανουπόλει σφαγαὶ κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς Ἐπαναστάσεως» σημειώνει ἐπιγραμματικὰ ὁ Φιλήμων.

Ὁ Πατριάρχης Κύριλλος ὑπῆρξε μιὰ ἀπὸ τὶς μεγάλες μορφὲς τῆς ἔθνικῆς μας παλιγγενεσίας. Ἀπὸ νέος ἀφιερῶθηκε στὴν ὑπηρεσία τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς χλιοβασανισμένης του Πατρίδας. Δούλεψε γιὰ νὰ κρατήσῃ ἄσβεστη τὴν πίστη στὶς καρδιὲς τῶν σκλάβων. Ἀγωνίσθηκε μὲ παλμὸ γιὰ τὸ φωτισμὸ τοῦ Γένους. Κι ὅταν ἡ ὥρα τῆς θυσίας σήμανε, ὑπέμεινε ἠρωικὰ τὸ σκληρὸ μαρτύριο. Ὁ θάνατός του ἔγινε σύμβολο τοῦ μεγάλου ἀγῶνα. Τὸ ὄνομά του στήθηκε στὴν καρδιὰ τοῦ Ἐθνους.

Ὁ βαθὺς σεβασμὸς τῶν παιδιῶν τῆς Θράκης καὶ ὅλης τῆς Ἑλλάδος ἄς συντροφεύουν πάντα τὴν μνήμη τοῦ ταπεινοῦ σταυροφόρου τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Ἑλλάδος, Κύριλλου τοῦ ΣΤ'.

ΤΕΛΟΣ

ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΑΠΟ ΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

Υπαναχώρησε, βεβαίως, ο ύπουργός Παιδείας κατόπιν αντιδράσεων και μάλιστα του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Γερωνύμου για την απαλλαγή από το μάθημα των θρησκευτικών στα σχολεία. Πρέπει όμως μερικοί να αντιληφθούν, πώς τέτοιες αλλαγές ξεπερνούν το δικαίωμα μιας οιασδήποτε κυβερνήσεως. Άς διερωτηθούν επιτέλους και άς ρωτήσουν και το λαό, αυτή τη στροφή της παιδείας στην μη χριστιανική κατεύθυνση την εγκρίνει, την αποδέχεται ο κυρίαρχος λαός για τα παιδιά του; Ο άθεος λαϊκισμός της Γαλλίας, που την οδήγησε στη δουλεία του Χιτλερισμού, θα έλθει τώρα και στην ελληνική εκπαίδευση; Ψυχροί τεχνοκράτες άγνοούν, πώς η έννοια της έλληνορθόδοξου παραδόσεως, δέν είναι δεσμευτική, είναι ζήτημα ζωής ή θανάτου για το Έθνος. Όσοι νομίζουν πώς άρκει να μορφώσουμε ηλεκτρονικούς έγκεφάλους, σπριγμένους σε νανώδεις ήθικούς ώμους, χωρίς σαφή πνευματικό προσανατολισμό, πέφτουν πολύ έξω. Η Ελλάδα, κοιτίδα του πολιτισμού, μόρφωνε προσωπικότητες και όχι νούμερα. Και άς μην ξεχνάμε και το σχετικό άρθρο του Συντάγματος (16, §2) που όριζει ότι «ή παιδεία άποτελεί βασική άποστολή του κράτους και έχει σκοπό την ήθική, πνευματική, επαγγελματική και φυσική άγωγή των Έλλήνων, την ανάπτυξη της εθνικής και θρησκευτικής συνείδησης και την διάπλασή τους σε ελεύθερους και υπεύθυνους πολίτες».

ΠΑΙΔΕΙΑ ΧΩΡΙΣ ΗΘΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ

Έπρεπε η έγκληματικότητα των νέων να προχωρήσει σε άνησυχτικό βαθμό, για να προβληματισθούν σοβαρά οι Βρετανοί. Και ήταν φυσικό μια άθωρακιστη πνευματικά νεολαία, χωρίς ήθικες άντιστάσεις, να γίνεται θύμα της παρανομίας και άντικοινωνικών έκδηλώσεων. Σύμφωνα με δημοσίευμα της έφημερίδας «The Guardian»: «Οί άνησυχίες που υπάρχουν στη Βρετανία για την μη διδασκαλία στα σχολεία των ήθικων αξιών που διέπουν την κοινωνία μας οδήγησαν την κυβέρνηση του Λονδίνου στη σύσταση συμβουλευτικής επιτροπής. Άποτελούμενη από εκπροσώπους των κυριοτέρων θρησκευτικών δογμάτων, του επιχειρηματικού κόσμου και των εκπαιδευτικών, η επιτροπή είχε ως ρόλο να συμβουλευεί τους ύπουργούς σχετικά με το τι πρέπει να γίνει, για να διδάσκονται στα σχολεία οι ήθικες αξίες». Ο έπι κεφαλής της Υπηρεσίας Διδακτέας Ύλης και έξετάσεων υποστήριξε ότι «οί πολιτισμικές αξίες θεωρούνται μέν δεδομένες, οί άγραφες όμως άρχές που έπéβαλαν τον άλληλοσεβασμό, δέν υπάρχουν πιά. Οί γυναίκες φοβούνται να κυκλοφορούν στο δρόμο μόνες τους και οί γονείς άνησυχούν συνεχώς μήπως τα παιδιά τους πέσουν θύματα άπαγωγής». Και έδω οι «προοδευτικοί» Έλληνες ζητούν την ουσιαστική κατάργηση της διδασκαλίας του μαθήματος των θρησκευτικών!

ΒΓΗΚΑ ΖΩΝΤΑΝΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΤΡΩΣΗ

«Ονομάζομαι Gianna Jessen. Είμαι νίοθετημένη και ή βιολογική μου μητέρα ήταν δεκαεφτά χρονών, όταν αποφάσισε να κάνει έκτρωση. Ήταν τότε έφτάμισιν μηνών έγκυος και ο γιατρός τη συμβούλευσε να κάνει αυτό που ονομάζεται saline abortion (άντικατάσταση του άμνιακού ύγρου με άλατούχο διάλυμα που καίει το παιδί μέσα και έξω). Έτσι ή μητέρα μου άνέμενε να γεννήσει ένα νεκρό παιδί μέσα σε είκοσιέσσερις ώρες. Προς μεγάλη έκπληξη και άμνηχανία όλων δέν βγήκα νεκρή σ' αυτόν τον κόσμο, αλλά ζωντανή (!) στις 6 Απριλίου του 1977 σε κλινική έκτρώσεων του Λος Άντζελες. Αυτό που άποτελεί τέλειο συγχρονισμό του έρχομού μου είναι, ότι ο μαιευτήρας, που ένεργοωσε την έκτρωση, ήταν εκτός ύπηρεσίας εκείνη τη στιγμή και έτσι δέν του δόθηκε ή εύκαιρία να ολοκληρώσει το σχέδιό του που ήταν ο τερματισμός της ζωής μου... Κι έτσι βγήκα ζωντανή, όπως ήδη είπα μετά από δεκαοκτώ ώρες. Έπρεπε να ήμουν νεκρή. Και δέν είμαι! ...» (Περιοδικό «Παρακαταθήκη» Ιούλιος - Αυγουστος 2015).

ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΡΟΦΗ

Είπαν, και είναι σωστό, πώς μια κοινωνία που δέν δέχεται πιά τα παιδιά της, σε όποια φάση της ανάπτυξέως τους, όπως και εκείνη που άπορρίπτει τους γέροντες, τους άσθενείς και άνάπηρους, δέν είναι άξια να έπιζησει. Δέν είναι κοινωνία ανθρώπων. Είναι ζούγκλα. Αυτόκαταργείται. Ιδιαίτερα μια γυναίκα που αποφασίζει να σκοτώσει το παιδί της, έστω και κυοφορούμενο δέν παύει να είναι παιδί της, αν δέν διώκεται ποινικά δέν σημαίνει, πώς παύει να διώκεται συνειδησιακά. Αυτή τη συνείδηση ποιός θα την καθουσιάσει; Έστω και αν προσωρινά της έπιβληθούν περιοριστικά μέτρα, δέν φιμώνεται. Έρχεται ώρα που έξεγείρεται και μαστιγώνει άνελέπτα. Διότι ή έκτρωση δέν είναι άπλο έγκλημα. Είναι μοναδική έγκληματική διαστροφή. Δέν ύπάρχει χειρότερη διαστροφή από το να δολοφονεί ή ίδια ή μητέρα το σπλάχνο της. Την ώρα εκείνη διαστρέφει τη φύση της, το μητρικό φίλτρο, την ίδια την άγάπη. Χτυπάει τις ρίζες της ζωής.

Τό θέμα έχει ευρύτερες διαστάσεις. Παράλληλα με τη διαστροφή που προκαλεί στην ψυχή της μητέρας, δέν είναι μικρότερη ή φθορά που δημιουργεί στη συνείδηση των γιατρών. Δέν είναι πιά γιατροί. Δέν ύπηρετούν τη ζωή. Ύπηρετούν το θάνατο. Με άμβλυμένη συνείδηση είναι άκατάλληλοι για την άσκηση του ιερού λειτουργήματός τους. Γίνονται και έπιόρκοι, άφου άθετούν την ύπόσχεσή τους, τον όρκο τους, όπως διατυπώνεται στη «ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΓΕΝΕΥΗΣ». Σ' αυτών αναφέρονται και τα έξής: «Τη στιγμή που γίνομαι άποδεκτός ως μέλος του ιατρικού επαγγέλματος όρκίζομαι να άφιερώσω τη ζωή μου στην ύπηρεσία της ανθρωπότητας... Θα άσκήσω το επάγγελμά μου με συνείδηση και άξιοπρέπεια... Θα διατηρήσω τον ύπέρτατο σεβασμό για την ανθρωπινή ζωή από την ώρα της συλληψέως, άκόμα και υπό άπειλή, δέν θα χρησιμοποιήσω τις ιατρικές μου γνώσεις αντίθετα με τους νόμους της ανθρωπότητας...».

ΚΩΔΙΚΟΣ:
01 1290

«ΖΩΗ»
Τετοκοστός 189
114 72 ΑΘΗΝΑ